

ZEMPLÉN.

Társadalmi és irodalmi lap.

ZEMPLÉN-VÁRMEGYE KÖZÖNSÉGÉNEK

ÉS A ZEMPLÉN-VÁRMEGYEI „TANÍTÓ-EGYESÜLET”-NEK

HIVATALOS LAPJA.

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.

ELŐFIZETÉS ÁRA:

Egész évre . . . 12 kor.
Félévre . . . 6 "
Negyedévre . . . 3 "

Bérmintelen levelek csak ismert kezektől fogad-
tatnak el.

Kéziratok nem adtnak
vissza.

Egyes szám ára 30 fill.

A nyiltérben minden
garmond sor díja 40 fill.

HIRDETÉS DIJJA

hivatalos hirdetéseknek:
Minden szo után 2 fill.
Azonfelül helyeg 60 fill.

Petitnél nagyobb, avagy
disztribúcióval, vagy körzet-
tel ellátott hirdetések-
ért térmenték szerint min-
den négyesfog centim. után
6 fill. számítottatik.

Állandó hirdetéseknek ked-
vezmény nyújtatik.

Hirdetések és pénzküldé-
mények a kiadóhivatalhoz
intézendők.

Adatok a közigazgatás szervezéséhez.

Irta: Dókus Gyula.

(Négy] közlemény.)

I.

A tekintetes vármegye közigazgatási bizottsága ez évi február hó 12-én tartott ülésében 186. sz. a. hozott határozattal megbízott, hogy a közigazgatás hiányait és szervezeti hibáit feltüntető emlékiratot szerkesztszek s azt a Tekintetes Törvényhatóság Közgyűlésének mutassam be.

A közg. bizottság ezen intézkedésével azt célozza, hogy most, a midőn a közigazgatás újjászervezésének törvényhozási munkába vételére alapos reményeink vannak, vármegyénk azokról az általános hiányokról, a melyeket állami szervezetünk megváltoztatása folytán a közigazgatásban észlelt, azokról a helyi szervezeti hibákról, a melyek a közigazgatás helyes és sikeres működésére bémintőlag hatnak, észrevételeit a nm. kormányval közölje és hogy különösen a szervezésnél azokra a közszükségletekre, a melyek megadása nélkül a közigazgatást helyesen és eredményesen funkcionálni nem reméli, rá mutatva: viszonyainak megfelelő eszközökről való gondoskodásra idejekorán felkérje.

A közg. bizottság a közigazgatási reformmú tökéletesebb megalkotása indokából, szükségesnek véli azt is, hogy a tekintetes Törvényhatóság a társtörvényhatóságokat is hasonló emlékirat készítésére hívja fel.

Megbízatomhoz képest emlékiratomat két főrésztre osztottam. Az első részben felsorolom azokat a tárgyi főbb oko-

kat, hiányokat és szervezeti hibákat, a melyek ugy az állami, mint az önkormányzati közigazgatás helyes vezetését, gyors működését akadályozzák, a közönség tájékozatlanságát, nehéz hozzájárulását előidézik, a nép socialis életének megfigyelését, cultur életének fejlesztését és irányítását, közgazdasági viszonyai javításának munkálását csaknem teljesen kizárják. — A második részben harminc évi közigazgatási szolgálatom alatt szerzett tapasztalatom alapján főbb vonásokban a közigazgatás újja szervezésére vonatkozó észrevételeimet fogom megtenni.

Szent István királyunk a honfoglalás befejezésével az országnak államháza szervezésénél a régi frank grófságok s a szomszéd nyugati művelt nemzetek állam-szervezetét véve mintául s összhangba hozva ősi szokásainkkal, hagyományainkkal politikai és kormányzati jogokkal felruházva a vármegyei szervezetet teremtette meg. Habár az elmúlt ezer év alatt ezen szervezet működése sokszor szünetelni volt kénytelen, mégis az ország, mihelyt önrendelkezési jogát visszanyerte, a vármegyét ismételten életre keltette. És pedig azért, mert történelmünk beigazolta, az 1848-iki törvények tárgyalása alkalmával Dessewffy Aurél által mondott beszédben is kifejezett azt az igazságot, hogy „a megyék municipalis jogai alkotmányunk alapját, nemzetiségünk kezességét teszik, annyira, hogy míg megyei szerkezetünk megmarad, érjen bár bennünket akármilyen csapás, alkotmányunkat mindig ismét visszaszerezhetjük.” — A vármegyei rendszer alapját tehát Szt.-István királyunk rakta le. A megye törvényhatósági, közigazgatási és végrehajtási szervezete azon-

ban magától fejlődött. Már Szt.-István király 1035. évben Esztergomban kihirdetett rendeletei, melyet Imre herceghez intézett első könyvének előbeszédében, a megyei ispánokat emliti, a birói és polgári hatóságokat megkülönbözteti, második könyve 8., 20., 42., 43. fejezetei szerint a megyei ispánok hatáskörét a katonákra is kiterjeszti. Szent-László, Kálmán, V. István, III. András, Róbert Károly, Zsigmond, Mátyás, Ulászlótól kezdve II. Lipótig törvényeink számtalan intézkedései vonatkoznak a megyékre és ezeket újabb és újabb feladatokkal ruházták fel; de a megyei szervezetnek meghatározásra, jogkörének megállapítására törvényhozási intézkedések egyben sem tettek. — Az 1790—91. évi 61. t.-c. rendelkezésével a II. Lipót királyi előterjesztéseinek 5. pontjában foglalt felhívásra „salva tamen legali activitate comitatum“ egy országos bizottság lett a megyék rendezésére, illetőleg a közigazgatás és törvénykezés szabályozására az országgyűlés által kiküldve. Habár ezen bizottság munkáját, a melyben ugyan a megyét részletesen meg sem határozta s a megye gyűlésekről is csak azt mondta: „Congregationes sunt potestatis executivae legalia organa et legum custodes,“ elkészítette, de dacára, hogy az 1830-iki országgyűlés, a királyi előterjesztés 2. pontjával az 1827. évi VIII. t.-c.-ben kiegészített választmányai munkálatnak tárgyalására megsürgöttetett s dacára, hogy az 1843. évi országgyűlésen a megyék rendezése ismét szóba hozatott, döntés alá még sem került s 1848-ig a törvényhozás a szervezés tekintetében mit sem tett. — Az 1848. évi XVI. t.-c. a megyék rendezését, a felelős

TÁRCA.

A kísértet.

— A „Zemplén” eredeti tárcája. —
Irta: Klár István.

Az uzsonnának vége felé jártak. Az izlésesen vegyített befőzötték zamatos illata nyomtalanul veszett el a hölgyek ruháiból előtörő gyöngyvirág, tubarózsa és egyéb illatszerek nehéz szagának bódító keverékében, mely valóságos illatfelhőt képezve kábítóvá tette a levegőt és lázhoz hasonló pirt csalt az apró asztalok mellett kellemesen csevegő, közben a felhalmozott édes-ségekből kecsesen nyalakodó hölgyek orcáira.

Olyan képet nyújtott ugy együtt a társaság a sötétzöld színt uraló kis szalon keretében, mint egy szebbnél szebb rózsából kötött üde virág-csokor, a melynek rózsái ésbontóan mosolyogni és ezüstcsengésű hangon kacagni tudnak.

— Ugyan édes Matildkám, fordult az örökké vig pénzügyigazgatóné a mellette ülő vármegyei ügyésznéhez — miközben olyan hamiskás mosolylyal nyalogatta le filigrán ujjacskáiról a ráragadt mogyorótorta morzsákat, mint a hogy a kis cicák szokták talpacskáikat nyalogatni — mivel étetted meg az uradat?

— Én — szörnyedt el a kisügyészné, olyan arcot vágva, mint a ki nincs tisztában a kérdéssel — talán megártott a kávé-likör édesem, hogy ilyen furcsa kérdésekkel állsz elő?

— No no édes Matildkám — csitította a pénzügyigazgatóné — félre ne érts valahogy. Nem ugy érttettem én azt, hogy megmérgezted, hanem már akárki akármit mond, valamit csak adtál

neki, mert ember ilyen hirtelen meg nem változhatik magától. Hiszen nem titok egyikünk előtt sem, hogy férjed azelőtt igen gyakran kereste fel legénykori pártásait. Te magad számtalanszor panaszkodtál, hogy sokszor csak reggel vetődik haza és mentől jobban igyekezted őt kimaradásaiiban gátolni, annál többször maradt el a háztól. Egyszóval, hogy szavaiddal éljek, családi boldogságod nem a legirigyléreméltóbb volt.

És most kedveseim, fordult a szavait lesó hölgyekhez, nem csak itt köztünk, hanem az egész városban sincs több olyan boldog teremtés, mint a mi Matildkánk. Az ura nem jár s-hova. Se nem iszik, se nem kártyázik, sőt még dohányozni is csak akkor mer, ha arra engedelmet kap te tőled. No hát már most csak elhiszitek, hogy ez a nagy változás nem közönséges uton ment végbe. Matild, Matild, lenyegette meg picit ökleivel az ügyésznét, te neked van valami bájitalod, csak nem akarod elárulni, pedig mi tőrés-tagadás egy-egy cseppceske a mi férjecskeinknek sem ártana.

— Ugyan Herzikém ne papolj már annyit, vágott kacagva szavaiba a kisügyészné. Mondd ki, hogy az uram azelőtt lump volt, kártyás volt és, hogy most már nem az, szeretnéd tudni, hogy miért nem iszik, miért nem kártyázik továbbra is. Nohát, ha kíváncsiak vagytok rá, mindgyárt elmondom.

Az egyhangu „halljuk“ kiáltásra egy kicsit komolyabb arcot öltött a kisügyészné és hozzáfogott a hölgyektől kíváncsian várt történet elbeszéléséhez.

— Étetésről, bájitalról szó sincs. Meg vagyok győződve, hogy Herzike is csak ugy tréfából említette ezeket a középkorba illő boszorkánymesterségeket. Hanem az csakugyan megfelel az

igazságnak, hogy az a változás a mely férjem életmódjában beállott és a mely változás nekem visszadta boldogságomat. egy oly véletlen körülménynek tudható be, a minek megtörténteért még maig sem tudok eleget halálkodni a mindenható-
nak. . . Az utolsó időkben a pohár már csordul, tig volt. Elkéserede tségem a tetőpontra hágtott, mert a tényekből ítélve egy szikra rem nyem sem lehetett a kétségbeeséj állapoton változtathatni. Laci már ugyszólván kerulte a hazat is. Csak étkezni járt haza. Akkor is olyan szóltan volt, mintha elfelejtett volna beszélni. . . Próbáltam könyezni, duzzogni. Nem hasznalt. Próbáltam veszekedni, szemrehányásokkal illetni. Nem törődött velük. Végső kétségbeesésben megpróbáltam kicsukni e házból. De akkor meg ket, három napig sem jött felém — egyszóval azon a ponton voltam a mikor mi nők, vagy fejtet hajtunk a sors előtt, vagy erőszakkal tépjük szét a ránk nehezedő bíincseket. . . Egyik éjjel, midőn szintén hiába vártam meg az éjfélt, hogy haza érkeztek szentől szemben állva vele a pilanat behatása alatt mondjam el neki elkéseregettségetem, elnyomott az álom. Hirtelen álmomból lassu csoszogás és időnként megújuló halk zörejt zavartak fel. Az első pillanatban a hogy felébredtem, nem tudtam magam tájékoz. i. Arra emlékeztem ugyan, hogy este teljesen felöltözve az ágy szélén olvastam. De a rövid ideig tartó mély álom és a hirtelen ébredés annyira elzsbasztották érzelmeimet, hogy nem tudtam magamnak megmagyarázni miért fekszem ruhástól, teljes sötétségben, mert másszor legalább az éjjeli mécses szokott pislákolni szekrényemen. Miután lassan emlékezni kezdtem az esteliekre, első dolgom volt gyújtó után nyulni. Abban a pillanatban azonban a mint a faltól kifelé fordultam, tekintetem egy feherbe

ministeriumra bízta, kimondván, hogy „a megyék, az alkotmányosság védbástyái, a közszabadsággal összhangba hozassanak.“ A válságos idők nem engedték meg, hogy a nagy alkotásokra hivatott törvényhozás a vármegyei szervezetet a felelős kormányrendszerrel összhangba hozó törvényeket alkosson.

Félszázadnál több múlt el a nélkül, hogy államszervezetünk a jogállamnak megfelelőleg ezen irányban is kiépítve lenne. Mert igaz, hogy százakra megy azoknak a törvényeknek a száma, melyek a kormányzók és kormányzottak közszabadságának biztosítására megalkottattak, de egyet sem találunk ezek között, dacára, hogy 1889-től mind sürűbben tettek meg a kormányigéretet, a melyek az 1848. évi XVI. t.-c. rendelkezésének eleget tettek volna.

Történelmünk lapjai arról, hogy a municipiumok a multban alkotmányunknak hathatós védbástyái voltak és lehetnek a jövőben is, tanubizonyságot tesznek, de azt, hogy jelen szervezetekben az államkormányzatnak megfelelő eszközei, vagy közvetítői legyenek, az 1848. év óta lefolyt idő beigazolta.

Az 1848. évi törvények állami szervezetünket, a kormányzás hatalmát a felelős ministerium kezébe adván, teljesen megváltoztatták a nélkül, hogy a szervezetet egészen kiépítették volna, mert a vármegyéket, a melyek az előtt a nemzeti közszellem ébresztői és fentartói a jogérzület fejlesztői voltak, nem rendezték. Ma a vármegye törvényhatósági és megyei hatósági, vagyis önkormányzati hatáskörében, az állami közigazgatás és végrehajtás feladatainak közvetítése folytán van megbénítva és korlátozva. A vármegyéknek ezen bifurcatiós feladattal lett megrovása képezi közigazgatásunk nehézségének az okát.

Állami szervezetünk megváltoztatása folytán az alkotmány alapját ma a nemzet egészének érdeke képezi s ennek hathatós védelmét, az országnak nemzeti jogállammá leendő kiépítésére a módokat, ma csupán a nemzet egységes ereje adhatja meg. Ennek teljesítését pedig az 1848-iki törvényeink, a törvényhozás és az abból alakuló felelős kormány kezébe tették le. A vármegyék feladatainak ily irányban teljesítésére már nemcsak nem hivatottak, de a törvényeink által alkotmányvédelmi működésükben korlátozva is lettek.

Mindazon feladatok teljesítésétől tehát,

burkolt alakra esett, a mely ágyam mellett, kiterjesztett karokkal mozdulatlanul állott. Ijedtségemben még kiáltani sem bírtam. Torkom összeszorult, szemem elhomályosodott. És a helyett, hogy gyújtót gyújtottam volna, a paplan alá bujtam, a hol pár pillanat alatt a hideg veríték lepte el egész testemet. Fogaim vacogtak a láztól. Érzékeimet a félelem teljesen megszibbasztotta. Csak a vér lüktetett örült sebességgel ereimben . . . körülbelül két perc telhetett el halotti csendesség közepette, midőn némiképp visszanyerve higgadtságomat, rászántam magam, hogy kinézek a paplan alól. El voltam tökélyre, hogy bármi történjék is, farkasszemet nézek éjjeli látogatómmal. És az első ijedséget hősies elszántság kezdte felváltani, a minek hatása alatt egy hirtelen rántással le kaptam fejemről a takarót. . . Szememet azonban már nem mertem kinyitni, a falfél fordulva látogatni kezdtem, hogy mit fognak csinálni, csakugyan jól láttam az előbb és csakugyan ott áll az a valami az ágyam mellett. Erre a gondolatra aztán ismét a hidegveríték kezdett gyöngyözni homlokomon. Pár pillanat múlva azonban, legyőzve gyöngyösemet, mégis fölnyitottam szememet, a hold épp az ablakkal egy irányban állhatott. A függöny csipkén át szűrődő sugarak éles árnyékben vetették a falra a csipke pokhálószőnyeg szővött csillagait és olyan világossággal árasztották el a szobát, hogy a butorok körvonalait félreismerhetetlenül ki lehetett venni. Bátorságot merítve a majdnem nappali világosságból lassan kifelé fordultam a faltól. Azonban alig pillantottam ismét az ágyam mellett álló fehér alakot, ereimben megfagyani éreztem véretemet. . . Már ahhoz sem volt erőm, hogy újra a fal felé forduljak, vagy a takaró alá bujjak. Csak néztem tágra nyílt szemekkel, zsidadt

a melyek az állam kormányzása és közigazgatása körébe vágnak, a vármegyéket fel kell oldani, mert egy oly testülettel, a melynek nagyszámu tagjait gyakrabban összehozni nem is lehet, állami közigazgatási feladatokat, a melyek gyors intézkedést igényelnek, megvalósítani nem lehetséges, de viszont önkormányzati, ellenőrzési hatáskörüket ki kell tágítani, sőt még politikai jogkörüket is, — dacára annak, hogy a törvényhozás működésének irányítására közvetlen befolyásukat elvesztették, bizonyos mérvben meghagyni és biztosítani szükségesnek tartom, mert a parlamentáris kormányforma nemcsak megengedi, hanem közjogi szervezetünknel fogva feltétlenül szükségessé is teszi, hogy a népek alkalma legyen az országot érdeklő nevezetesebb kérdésekben nézetét, óhaját elmondani, hogy abból aztán a a törvényhozók és kormány magát tájékozhatassák és erőt merithessenek az ország érdekében teendő intézkedéseikhez. A vármegyék önkormányzati, felügyeleti és politikai hatáskörének körvonalozásába és ezen jogkörnek biztosítására szükséges törvényhozási intézkedések tárgyalásába azonban, miután ez kitűzött feladatom körén kívül esik, nem boesájtkozom s egyes részleteire is csak annyiban fogok kitérni, amennyiben az a közigazgatás szervezetével szorosán összefügg.

Közigazgatásunk tarthatatlan helyzetének forrását a közigazgatás szervezetlensége s ebből kifolyólag az állami közigazgatásnak az önkormányzati közigazgatással való összevágása képezi.

Lássuk most részletesen, habár csak nagyobb vonásokban azokat a tárgyi okokat, a melyek közigazgatásunk menetére bénítólag, sőt korlátozólag hatnak.

Ezeket az okokat általánosokra vagyis vagyis olyanokra, a melyek minden vármegye közigazgatására hatással vannak és különökre, a melyek helyiek, tehát vármegyénként változók — osztom fel.

Általános tárgyi okok:

1. A közig. hatóságok ellenőrzési és végrehajtási körébe utalt törvényeink szerkesztésénél a codificatióra nagyon kevés figyelem fordított, sőt a 33 év óta alkotott törvényeink ma sincsenek codificálva. Annyi az irány, ahány ministeri szak van, sőt még az ugyanazon ministeriumban készült törvények is más-más irányelv szerint szerkesztvék. Szóval sincsenek egységes közigazgatási törvényeink.

A törvénykönyv nemcsak arra való,

tagokkal, hangtalan ajakkal, mint a szélütöttek. És a fehér alak nem mozdult. Arcát nem láttam. természetem nem tudtam szemügyre venni. Csak állt némán, mozdulatlanul, míg vízszintes irányban kinyújtott karjainak árnyképe aránytalanul hosszúra nyúlt el a holdvilág csálóka fényében. . . Egy örökkévalóságnak tünt fel az a pár perc, a mely alatt egymással farkasszemet néztünk. . . Közben eszembe jutottak azok a régi dajka mesék, a melyekben a kísértetek az Isten nevével hallva rögtön eltávoznak. Halkan belkeztem tehát a Miatyánkba, Nem használt. Elmondtam a Hiszekegyet, Üdvözlégyet. Az sem használt. Lopva belenyultam a szentelt víztartóba és keresztet vettem, az sem használt. Próbáltam kiáltani, de képtelen voltam hangosabb szót kiejteni. Csak hörögtem, mint a hogy a fuldoklók szoktak. Megpróbáltam gyújtó után nyulni, zsidadt karjaim azonban felmondták a szolgálatot. Végre, a mikor minden erőmet összeszedve felültem az ágyban, hogy a villámos esengő után nyulok, a fehér alak karjai egy hirtelen mozdulattal felém kaptak. . . A többire már nem emlékszem, mert az ijedség annyira erőt vett rajtam, hogy eszméltem vesztettem. . . Mikor magamhoz tértem, Laci ott állt az ágyam mellett és borogatásokat rakott izzó homlokomra. A kiállott félelemnek azonban következményei is voltak. Mint tudjátok is, tifuszba estem, s csak igen lassan és nehezen épültem fel. Betegségem alatt Laci a leghűségesebben ápolott és midőn tul voltam a veszedelmen, becsültszavára fogadta, hogy teljesen szakít a multtal. . . És hál' Istennek, megtartja szavát. Azóta józansága mintaférfjé tette. Látójátok tehát, hogy nehezen és sok szenvedés után jutottam boldogságomhoz, de a jelen és jövő felejteti velem a multat, a mire még emlékezni sem aka-

hogy azt az államhatalom közegeivel végrehajtsa, hanem arra is, hogy a polgárság, a melynek vagyoni- és életbiztonsága, jóléte s így közvetve a nemzet nagysága és erősödése érdekében alkottatik, megértse, abban eligazodjon és megtartásához hozzájárulhasson. Mert ha felállítjuk azt a jogszabályt, hogy a törvény nem tudása védelmet egy polgárnak sem nyújt, az államhatalomnak gondoskodnia kell arról, hogy a tudás megszerzése is lehetővé tétessék.

Törvényeink között ma nem a polgárság, de még a végrehajtásra hivatott elsőfoku közegek sem képesek eligazodni. Igaz, hogy ma már Machiavelli sem állítaná, hogy „az a nemzet szerencsés, melynek egy nagy férfiú készítette törvényeit,“ mert a változott viszonyok folytán erre sem Athén Solonja, sem Lakedemon Likurgusa képes nem lenne; de az kivihető, hogy azok szerkesztése egyöntetű rendszer mellett és pedig ne csak teoretikus tudósokra, hanem az ügyekkel naponkint foglalatalkodó s a néppel közvetlenül érintkező, a változó viszonyokat és helyzeteket megfigyelő s így gyakorlati érzékkel rendelkező egyénekre bizassék. Mert ha az elméletben jártas egyének az anyagot összehordani s azt rendezni képesek is, életképes tartalmat és a polgárság által megérthető egyszerű szerkezetet csak a gyakorlati ember fog annak adhatni. — kétszázhárom olyan törvényünk van ma érvényben, mely a közigazgatás keretébe tartozik. Ezeknek tekintélyes része csak egyes szakaszokban van érvényben. Lehetséges-e így az, hogy nem az egyén, a kire az tiltólag vagy parancsolólag lett megalkotva, hanem az a hivatalos közeg, a ki annak alkalmazására, végrehajtására rendeltetett, egy ilyen labirintusban eligazodni képes legyen, akkor a midőn csak egy pár törvényünk-nél van az eljárás szabályozva. Egységes közigazgatási eljárási törvénykönyv nélkül pedig jól közigazgatni nem lehet, az csak tapogatódzás a sötétben.

Egyes törvényeinknek intézkedési hiányait felsorolni nincs szándékomban, mert arról ivatek kellene összeírni. A hiányokra csak annyit jegyzek meg, hogy van olyan törvényünk, a melynek pótlására, magyarázására, kibővítésére még egyszer annyi kormányrendeletet kellett kiadni. És még azt említem fel, hogy vármegyékben, a mely pedig a szabályrendeleteknek nem nagy barátja s így a lehetőség szerint a helyi statutumok szerkesztését mellőzi,

Folytatás az I. mellékleten.

rok. . . Ez a története annak a különösnek látott változásnak, a mi családi életemben beállott s nem holmi bájita, mint a hogy azt Herzi ke veletek elhitetni akarta.

Igen, igen! De hát a kísértet? Hová lett a kísértet? Igazi kísértet volt-e? — zúgtak összevissza a ki nem elégitett hölgyek.

Igaz biz az, majd el is felejtettem, kiáltott kacagva a kis ügyész. Hát képzeljétek csak edeseim: a kísértet maga Laci volt. . . Szegény, mikor éjjel után haza jött, hogy elkerülje a szemrehányást, a mire már el volt készülve, a gangon lehunta cipőjét. Aztán lassan belopózott a szobába, azzal a szándékkal, hogy majd a sötétben észrevétlenül levetkőzik és lefekszik, eloltotta a lámpát. . . Én azonban, dacára óvatosságának, épp akkor ébredtem föl, mikor halóköntösét húzta magára. Mikor észrevette hogy megmozdultam, abban a hiedelemben, hogy a pillanatnyi ébredés után nyomban ismét elalszom, úgy a hogy épp a köntöst felhuzni akarta, kiterjesztett karokkal állva maradt. És, képzeljétek, ott maradt percekig egy helyben, némán, mozdulatlanul várva hogy mikor alszom el újból. És úgy állott ott egész addig, míg csak a csengő után nem nyultam. . . Mikor észrevette szándékomat, hogy megakadályozzon a csengetésben, átölelt, nem is számítva arra, hogy micsoda halálos félelmet állottam ki az alatt a pár perc alatt, míg ágyam előtt állott. És állítás szerint csak akkor jött tette nek esztelenségére, a mikor a várt veszekedő asszony helyett egy félig holt test bukott karjai közé. . . Egyszóval a hogy volt úgy volt, minden esetre jól, mert visszanyertem vele boldogságomat.

60-nál több szabályrendelet van érvényben, ezeknek pedig megalkotását nem a helyi viszonyok, hanem főleg a törvények hézagosság intézkedése tette szükségessé.

A közigazgatás hatáskörébe utalt törvényeinknek mielőbbi kodifikálását elodázhatatlannak tartom. A jövőben alkotandó törvények szerkesztésére pedig ajánlom, hogy bizza a nagyméltóságú kormányt azt oly egyénekre, a kik ott nemcsak elméleti, de gyakorlati szaktudásukat is érvényesíthetik, határozzon meg egy egységes szervezeti irányt, s adja utasításul a törvény-szerkesztőknek, hogy egyszerűen, szabatosan, röviden és mégis minden eshetőségre kiterjedőleg, tisztán, érthetően fogalmazza meg a rendelkezéseket. Így aztán elfogadható lesz egy nagynevű törvényhozónak azon mondása: „rossz törvény nincsen, csak jól kell alkalmazni.“

2. Törvényeink hiányos, hézagossá szerkesztésének következménye az is, hogy a ministeriumok kénytelenek azokat intézkedésekkel, körrendeletekkel pótolni. Természetesen mentül több hiányt kell pótolni, annál több kormányrendeletre van szükség. Az utolsó 10 év alatt kiadott közigazgatási rendeletek száma 3375; 1867 óta: 8595. Maga a belügyi ministerium 1300 rendeletet adott ki.

A kormányrendeletek, melyek egyelőbbeni pótolnak, helyesbítenek vagy magyaráznak, oly módon szerkesztetnek, hogy általa az előbbeni intézkedések részben érvényben hagyatnak, részben módosítottak. Ugy, hogyha valamely oly kérdéssel akarunk tájékozást szerezni, a melyben előbb már intézkedések tettek, sokszor évekre visszamenőleg át kell olvasni az intézkedéseket s az összes e tárgyban kiadott rendeletekből nagy figyelemmel kell kikutatni, hogy tulajdonképpen mely intézkedések vannak még érvényben?

A közönség, a kinek nincs módjában törvénygyűjteményeink vaskos 33 kötetét megszerezni, természetesen tájékozni sem képes magát.

A rendeletek kibocsátásának szükségességét a törvények kodifikációjának életbeléptetése és jövőbeni követése nagyban alá fogja szállítani; de még akkor is szakítani kell majd azzal a rendszerrel, a mely a rendeletek szerkesztésénél ma szokásban van. A rendeletek, a melyek által egyelőbbeni intézkedés módosítottatik, úgy szövegezendők, hogy a közönség is és a végrehajtásra hivatott hivatalos személy is az intézkedés egészéről egyszerre tájékozott legyen, vagyis az előbbi intézkedés teljesen hatályon kívül helyezendő s az új rendeletbe az az intézkedés is felveendő, mely az előbbiniből érvényben hagyatni céloztatik. Így az, a ki valamely tárgyban kiadott utolsó intézkedést elolvasta, az előbbienek keresésétől és áttanulmányozásától meg lesz kímélve. Sok idő megtakarítatik ezáltal, sok ferde intézkedés forrása elapad, sok személyi sérelem megszűnik és az államgépezet kerekéi is gyorsabban foroghatnak.

Mint a törvények szerkesztésének kérdésénél jeleztem, a rendeletek számtalan intézkedéseiben is azon nagy hiányt találjuk, hogy azok sok esetben, a mint mondani szokás, a zöld asztalnál szerkesztetnek s nem ritkán az életviszonyok, a helyi körülmények tájékoztatását igazolják. — Egy egységes, műveltség és anyagi jólét tekintetében, ha nem is egyenlő, de egymáshoz hasonló, s állami szervezetében kiépített nemzetnél a kormány intézkedések lehetnek általánosak; de nálunk, a hol annyiféle a nemzetiség, a hol az ország északi és déli részén lakók anyagi jóléte még csak össze sem hasonlítható, műveltség és népesség tekintetében pedig a statisztika oly feltűnően különböző adatokat igazol, a hol a községek

tagolásánál, a műveltség általában nem, az anyagi helyzet is csak a jegyzői állások szervezését illetőleg vétetett figyelembe: általános rendeletekkel a közigazgatást helyesen és eredményesen vezetni nem lehet. — Most ugyanazok az intézkedések mérvadóak a gazdag Alföld s a nyomorúságos Felföld községeire, holott egy alföldi földmivesnek anyagi módjában áll egy egész felvidéki községet megvásárolni s egy alföldi polgár ember műveltsége nagyobb, mint a felvidék tanítójának. — Hogy lehetséges tehát, hogy az ország éjszaki szegény községe, mint erkölcsi testület, képes legyen ugyanazokat az állami közigazgatási, közegészségi és közmívelődési feladatokat megvalósítani, a mit a gazdag Alföldi községektől megkövetelni lehet? S hol van egy ily szegény község lakosának műveltségi képessége, a melylyel teljesíthetné azt a feladatot, melyre a művelt alföldi ember kötelezhető? Szóval intézkedéseinknél a helyi viszonyokhoz kell alkalmazkodnunk, ha célt akarunk érni és fokozatosan oda hatni, hogy a viszonyok mindinkább egyenlőkké váljanak.

3. A belügyi, földművelésügyi, kereskedelemügyi, honvédelmi, a vallás- és közoktatásügyi tárca körében alkotott törvények legnagyobb részben végrehajtás céljából 44 év óta a közigazgatási hatóságok hatáskörébe lettek utalva, és pedig a nélkül, hogy az új törvény által kiszabott munkafeladat teljesítésére megfelelő munkaerőről is gondoskodás történt volna. — Ha a vármegyék tisztikarának 28 év előtti létszámát a maival összehasonlítjuk, azt tapasztaljuk, hogy egy-két fogalmazói erőt és helyenkiut néhány szolgabírói állást leszámítva — nem változott. S ha viszont azt a munkafeladatot, a mely 1872-ben a mikor a közigazgatás és törvénykezéstől már el volt választva, a közigazgatásban alkalmazottakra hárult, a mai feladattal összehasonlítjuk, ha a közigazgatás körébe tartozó és érvényben levő 203 törvény s több mint 3500 körrendelet, 60-on felül levő szabályrendelet végrehajtását s azokat a hatósági intézkedéseket, a melyek ezen törvények és rendeletek végrehajtásából erednek, azokat a pénztári számadásokat, nyilvántartásokat, statisztikai adatok gyűjtését, a napról-napra szaporodó kimutatásokat és jelentéseket a melyeket a közigazgatási, különösen a járási hatóságok teljesíteni kötelesek: számba vesszük: valóban csodálkozunk kell, hogy a közigazgatás már rég fenn nem akadt s hogy az államgépezet közigazgatási kerekéi még forognak. Közigazgatásunk felett rég kimondatott az ítélet, hogy az ország ez egészben nem is tagadható, de hogy a közigazgatás rosszaságáért csupán a vármegyei rendszer, s választott tisztikar vádolható, az sem nem alapos, sem nem igazságos ítélet. Már magában az, hogy a tisztviselők a törvények és rendeletek labirintusában mozogni képesek és tájékozatlanságukkal egyeseknek úgy, mint a köznek nagyobb sérelmeket nem okoznak, előismerésre méltó. Az pedig, hogy az ügyek halomra nőtt hátrálékot, a fokozott igények s a munkafeladatok rohamos szaporodása dacára nem tűntetnek fel: a közigazgatás évek óta hangoztatott újja szervezésének reményéből meritett buzgalomnak és annak tudható be, hogy a közigazgatásnál még most is tekintélyes számban vannak azok az egyének, a kiket a megyéhez apáiktól öröklött szeretet vonz.

4. A mai kor azon téves irányzata, melyet írásbeliségnek nevezünk, a közigazgatásnál is, nemcsak hogy nagy tért hódított, hanem ma egy közig. tisztviselő, ha a „jó“ jelzőt elnyerni óhajtja, hivatalában a burokratizmust kénytelen tökéletesre

emelni. — Törvényeink s rendeleteink az alkalmazottakat rákényszerítik, hogy ezt az irányt kövessék, mert az államkormányzás elvei ezt ma megkövetelik. — Községi előjáróknak ma, ide érteve a bírót és jegyzőt, az adókönyvek és segédkönyvek s különféle pénznaplók, katonai nyilvántartásokon kívül, 21 különféle nyilvántartást kell vezetniük. — A főszolgabíráknál már ez a szám 66-ra szaporodik. — Az előjáróságnak a felsőbb hatóságokhoz az időhöz nem kötött 17 jelentésen kívül

január	hóban	34
február	„	19
március	„	14
április	„	15
május	„	14
június	„	16
július	„	20
augusztus	„	15
szeptember	„	18
október	„	15
november	„	14
december	„	22

egy évben tehát 132. időszaki jelentést kell tennie.

A főszolgabíróknak az időhöz nem kötött 15 jelentésen kívül

januárban	45
februárban	18
márciusban	15
áprilisban	24
májusban	12
júniusban	15
júliusban	34
augusztusban	15
szeptemberben	14
októberben	19
novemberben	13
decemberben	18

egy évben tehát összesen 257 időszaki jelentést kell beadnia.

Az alispánnak pedig az időhöz nem kötött 12 jelentésen kívül

januárban	24
februárban	7
márciusban	10
áprilisban	12
májusban	9
júniusban	7
júliusban	15
augusztusban	8
szeptemberben	8
októberben	15
novemberben	10
decemberben	12

egy évben tehát összesen 147 időszaki jelentést kell felterjesztenie.

Ha már most meggondoljuk, hogy ezen sok jelentéshez egy jegyző, a kinek általában 4—5, sőt 15 és ennél több községből is áll a köre s egy főszolgabíró, a kinek járása 50—70, sőt ennél több községet is számlál, vagy egy alispán, a kinek vármegyéjébe 451 község van bekebelezve, mennyi írásbeli teendőt kénytelen végezni, míg az ezen jelentésekhez szükséges adatokat képes összegyűjteni: előtűnik áll azon bürokratikus munkafeladat halmaza, mely a közigazgatásra hárul!

Ez azonban a mai írásbeli irányzat képének csak egyik oldala, a másikat azok a jegyzőkönyvezések alkotják, a melyek a legkisebb ügy elintézésénél is elő vannak írva — Ma minden panasz már jegyzőkönyvileg lesz tárgyalva, tanu kihallgatását, sőt helyszíni szemlék igénylését és elrendelését a legkisebb ügynél is követelik; írásba foglalt s az összes érdekelt részére sokszorosított határozatok, végzések, ítéletek kézbesítése nélkül az ügynek helyes befejezése nem is képzelhető. — Ennek aztán folyománya a felelősségi, igazolási, előterjesztési beadványok nagy halmaza, a mi egyrészt az írásbeli teendőket fokozza, másrészt az

ügyfelekre a képviselétől eredő elviselhetetlen anyagi terheket ró.

Az írásbeli teendők szaporodásának illusztrálására szolgáljon a következő néhány statisztikai adat: 1872-ben, a mikor törvénykezés a közigazgatástól már el volt választva,

a tokaji járás főszolgabirójának	2089
a varannói „	1570
a n.-mihályi „	1902
a sztrókói „	1231

ügyszámot kellett elintéznie 1899-ben pedig

a tokaj „	13598
a varannói „	9179
a n.-mihályi „	8333
a sztrókói „	6556

ügydarabot, vagyis az 1872. évinél 8—10 szerre többet kell végeznie.

Az alispán iktatójába 1870-ben, mikor a törvénykezés a közigazgatástól még el választva nem volt, 6433 drb.; 1871-ben 7007 drb.; 1872-ben, a mikor a törvénykezés már el volt választva, 5910 drb.; 1873-ban 7399 drb. lett bevezetve, vagyis míg 1870—71-ben az emelkedés 400 ügydarabot tüntet fel, addig 1872—73-ban már 1400-at, 1898-ban 39521 és 1899-ben 42955 ügyszám került elintézés alá. A két év közötti emelkedés 3000 drb., míg a 25 évi 32000 drb., vagyis az évenkénti emelkedési átlag 1240 volt. Az utolsó évek iktatói azt igazolják, hogy az emelkedés rohamosan fokozódik.

Vármegyei ügyek.

Visszahelyezés. A belügyi kir. minister, indítatva a vármegye közönségének kérésétől, *Benesik* István bodroközi főszolgabirót állásába visszahelyezte és az ellene folytatott fegyelmi eljárást megszüntette. Az állásába visszahelyezett főszolgabirót a Bodroköz értelmisége lelkes óvációban részeltette és ugyanakkor tiszteletére fényes banketet is rendezett.

A közig. bizottság legközelebbi rendes ülése — mint már jeleztük is — f. hó 13-án, d. e. 9 órakor lesz.

A törvényhatósági utadók befizetésében jún. 1-én szokatlanul nagy visszaesés mutatkozott; ugyanis az 1899. máj. hó 1-től 31-éig befolyt: 18,592 K. 48 f. míg ez az évi május hó folyamán csak 7115 K. és 10 f. — így a visszaesés tökében: 11,477 K. 47 f. Hasonlóképp visszaesés volt a késedelmi kamatokban is 97 K. 39 f. A szokatlan nagy visszaesést a májusi nagy fagykarak okozhatták.

Versenyárgyalás. Kassán, az alispáni hivatal helyiségében, a f. évi jún. hó 18-án, d. e. 10 órakor, a báreza — nagy-szalánzi törv. hat. közut 20—21 szakaszán fekvő beton-átesz újépítése iránt versenyárgyalás lesz. Költségvetés: 294 K. 44 f.

Hírek a nagyvilágból.

A krakói egyetem, melynek az európai közmívelődés előmozdításában hervadhatatlan érdemei vannak, f. hó 8-án ünnepelte 500 éves fenállását, a világ összes egyetemeit képviselő kiküldöttek jelenlétében.

A dél-afrikai háború, jól lehet, hogy az angolok már elfoglalták Transzvál fővárosát is, még sokáig eltarthat, mert a transzváli búrok nem rakták le a fegyvert, hanem, hogy tovább harcoljanak életre-halálra, visszavonultak a hegysek közé.

Kormányozható léghajó. A Zeppelin-féle kormányozható léghajóval, melynek sikeréhez nagy reményeket fűznek, a jövő héten teszik az első felszállást a zürichi tó felett.

Hírek az országból.

A koronázás harmincharmadik évfordulóját szokásos kegyelettel ünnepelte meg ez esztendőben is az egész nemzet.

A budapesti tudomány-egyetem új rektorává *Rapács* Rajmund dr. egyetemi hitanárt választották meg.

Az állatorvosok és az állategészségügyi szolgálat államosítását célzó törvényjavaslat tárgyalását az országgyűlésen megkezdette a Képviselőház.

Különfélék.

A koronázás évfordulója F. hó 8-án mult el harminchárom esztendeje, hogy dicsőségesen uralkodó királyunkat megkoronázták. Azóta e fényes nap évfordulóját minden esztendőben megünnepelik. Így történt, az f. hó 18-án egész vármegyégyenkben is. Ujhelyben a középületeket fellobogózták s a templomokban a nagyközönség részvételével hálaadó istentiszteleteket tartottak.

Személyi hírek. Főispánunk Budapestről a tegnapi délutáni gyorsvonattal Ujhelybe visszaérkezett. — *Matolai* Etele alispán az insztes közmunkák felülvizsgálata céljából a sztrókai, illetve a szinnai járásokba utazott. — *Arnótfalvy* István vezérkari ezredes, osztályvezető a honvédelmi ministériumban, a pünkössti ünnepeket Ujhelyben töltötte.

Kazinczy-emlékünnap. A sárospataki ref. főiskola jún. 16-án délelőtt fogja megtartani *Széphalom* községben a Kazinczy-emlékünnapot.

Doktor jurisz. *Piskóti* Ferenc végzett joghallgató, a sárospataki főiskola jeles növendéke, széphanu énekese, f. hó 2-án a kolozsvári tudományegyetemen az államtudományok doktorává avattatott.

Eszküvő. Mint már lapunk mult számában is említettük, *Gnädig* Lipót, az ujhelyi államépítészeti hivatal jeles képzettségű mérnöke, tisztelt barátunk és munkatársunk, tegnap d. e. esküdtök örök hűséget Nagy Lea kisasszonynak, özv. Nagy Béláné bájos, szép leányának. A polgári kötést *Székely* Elek polgármester végezte, az egyházi áldást pedig az érdeklődő urközönséggel megtelt ref. templomban *Fejes* István lelkész adta az új párra, szép alkalmi beszéd kíséretében. Mint tanuk e házasság kötésénél *Hönsch* Dezső kir. főmérnök és *Finkey* Pál pécsi kir. törvényszéki bíró, mint a menyasszony rokonai szerepeltek. A tiszta szerelemből fakadt szép frigyét állandó boldogság kísérfje.

Eljegyzés. *Fischer* Lajos báró a gálscsei járás tb. főszolgabirója, f. hó 7-én váltott jegyet Kassán berezeli *Berczelly* Jenő kir. táblai elnök kedves és művelt leányával, *Jerne* kisasszonnyal.

A perbenyiki löversenyre, mely a f. hó 17-én lesz, emlékeztetjük a „Zemplén” nagyközönségét. Evvel kapcsolatban felemlítjük, hogy löverseny után Perbenyiken a „Nyesés” nagytérben a „Bodroközi Jótékony Nőegyesület” táncestélyt rendez.

Iskolás gyermekek mulatsága. Az ujhelyi állami iskola növendékeivel Vágó Gyula igazgató, a tanítónők és tanítók tegnapelőtt a Torzsás mulatóhelyre kirándulást rendeztek, a hol Lukács bandája és Bock vendég-előszolgálása mellett a felnőttek is jól mulattak.

Iskolai évzáró ünnep. A sátoralja-ujhelyi róm. kat. főgimnázium „Kazinczy-önképzőkör”-e, az ifjúsági ének- és zeneiskola közreműködésével, f. évi június hó 10-én, vagyis ma délután 5 órakor, a vármegyei háza nagytermében, évzáró ünnepet tart, melyre a t. szülöket és a nevelésügy barátait a „Zemplén” utján is mély tisztelettel meghívja: A főgimn. igazgatója.

Nyári mulatság. Az „ujhelyi dalárda”, újabb elhatározás szerint nyári mulatságát nem július elsején, hanem azon hó 7-én tartja a Bock-féle kerthelyiségben.

Halálozás. *Henkel* Károly Konrád M. A. V. táviró-felvigyázó f. hó 4-én 59 éves korában hirtelen elhalt. Az erőteljes, felette vérmes ember halálát szívizélvétel okozta. 6-án d. u. 4 órakor temették el a csalogány-utcai 449. sz. gyászhauszól. A M. A. V. tisztikara és alkalmazottai testületileg vettek részt a temetésen, a hol az egyházi szertartást *Boór* Jenő ág. ev. lelkész végezte.

Emlékünnep A sárospataki ev. ref. főiskola boldog emlékü vibornai *Mudrány* Andrásnak, a kegyes alapítónak és jóltevőnek emlékezetére, a f. évi június hó 24-én, délelőtt 11 órakor, a főiskola imatermében, arcképleplep-zéssel egybekapcsolt kegyeletes emlékünnepet szentel, melyre az elhunytak barátait és tisztelőit, valamint a nagyérdemű közönséget tisztelettel meghívja: Az igazgatója.

Nagy lopás az ujhelyi póstán. Az ujhelyi posta- és táviróhivatalban f. hó 6-án kora délután merész lopás történt. Szilágyi Pál kezelő altiszt asztaláról, a vasszekrény nyitva felejtett fiókjából egy itt feladott s Riboli Giovanni címmel Fiuméba szülő 2000 korona pénzt tartalmazó pénzes levél eltűnt az alatt a rövid idő alatt, a mig Szilágyi asztalát rövid időre elhagyta s a hivatalos helyiség közepén levő nagy asztalnál foglalatokodott. A feljelentés után *Schmidt* Lajos rendőrkapitány rögtön megindította a nyomozást, melynek az lett az eredménye, hogy a súlyos gyanúok alapján a lopással terhelt M. I. postaszolgát letartóztatta és tegnap a vizsgáló-

biróságához átkísértette. M. I. ezen kívül váltóhamisítással is van vádolva.

Gyászhir. *Kovács* János v.-ujfalusi lelkész az alsó zemplén ref. papság legidősebb tagja, f. hó 6-án elhunyt. Temetését f. hó 8-án délután *Bálint* Dezső sárospataki lelkész végezte.

Eljegyzések. *Szathmáry* József f. hó 3-án váltott jegyet Butkán *Nyeviczkey* Pál földbirtokos kedves és szép leányával, *Mariskával*. — *Bányay* Bertalan f. hó 3-án váltott jegyet özv. *Pupinszky* Gyuláné kedves leányával, *Margittal*, S.-A.-Ujhelyben.

Az esküdtzseki tárgyalások epilógusa. Június hó 6-án *Gazsik* Mihály és *Szép* Julia bűnyegyet tárgyalta az esküdtzsek. *Gazsik* halált okozó súlyos testi sértés, továbbá lopás és *Szép* Julián elkövetett súlyos testi sértés vádja miatt került az esküdtbíró elé. — *Szép* Julia pedig bűnpártolás miatt került a vádlottak padjára. Az előbbinek védője *Székely* Albert dr., az utóbbié *Kossuth* János dr. volt, kinek védenice ellenében azonban az ügyész a vádat el ejtette. *Gazsik* Mihály, ugyanis, midőn egyik pajtásával jól kimulatta magát, haza ment, hol mindhárman nyugalomra tértek. Pajtása azonban *Gazsikot* aludni nem hagyván, fogta hát *Gazsik* az ágy mellett levő baltáját és úgy vágta azt pajtásához, hogy ez reggelig elvérzett. *Gazsik* pedig, mint a ki dolgát jól végezte, nyugalomra tért s csak reggel ébredt bűnös tettének tudatára, a mikor is megszökött. A vád előterjesztése után *Székely* dr. logikus védőbeszédével kimutatta, hogy védenice tettét csak a pálinkától itasan és a bántalmazásoktól támadt óriási felindulásában követhette el. Es ekkor megtörtént az a furcsa eset, hogy az esküdték nem akeptálták a védelem által előterjesztett enyhítő körülményeket és halált okozó súlyos testi sértésben mondták ki bűnösnek. A kir. törvényszék azonban irtalmasabb volt, betudta a védő által felhozott összes enyhítő körülményeket s *Gazsikot* 3 évi börtönre ítélte, míg a vád többi pontjai alól felmentette. — Június hó 7-én kezdte tárgyalni az esküdtbíró *Szabó* Ferenc bűnyegyet, a tárgyalás azonban tegnapelőtt déli 2 óraig húzódtott el. Az eset lapunk olvasói előtt már ismeretes. *Szabó* Ferenc mezőlaborezi vasutas *Stefáncsik* Lajos mozdonyvezetőt, ki feleségét meggyalázta, sőt ezen tettel uton-utfélen dicsekedett is, leszurta. *Szabó* ugyanis tudván, hogy *Stefáncsik* Ujhelyből mozdonyával Mező-Laborezra érkezik, ápril. 20-áról 21-re virradó éjjel, 1 és 2 óra közt otthagya otthonát, hogy az érkező *Stefáncsikot* megkerje, hogy legalább ne hozza hirbe feleségét, ha már feldulta családi békéjét Erre szövtálas támadt köztük, sőt feleségét sértő szóval illette, majd *Szabót* areul is ütötte. *Szabó* erre kirántotta zsebkecsét, sebet ejtett *Stefáncsik* nyakán, ki két óra mulva kisznevett. — A tárgyalás iránt óriási volt az érdeklődés. Körülbelül 30 tanu volt megidézve. *Szabó* védője *Fried* Lajos dr., ez a jeles kriminalista, volt, kinek védőbeszédje valóságos remekmű számba ment. Az ügyésszel folytatott replikái még meggyőzőbben hatottak az esküdtkekre, majd utolsó kártyaként a „Magyarország”-nak az nap reggeli számát vágta ki, melyben a gyulai esküdtzseknek egy hasonló eset felett kimondott felmentő ítélete foglaltatott. Az esküdték visszavonulván, rövid tanácskozás után *Szabó* Ferencet „nem bűnös”-nek mondták ki egyhangulag, mire a törvényszék felmentő ítéletet hozott. — A közönség dörgő éljenzéssel fogadta az esküdték és a törvényszék határozatát. Az elnök csegetyüje hiába szölt, elfojtotta hangját a hallgatóság zaja. A védő emelvényéről leszállt jeles kriminalistát is zugó éljenzés kísérte ki a tereméből. Az esküdtzsek nyári ülészaka ezzel befejezést nyert.

Lopások és betörések. A mult héten B. I. törvényszéki aljegyző csillag-utcai lakásának egyik nyitva hagyott szobájából egy aranyórát és láncot, két karperecet, három aranygyűrűt és néhány forint pénzt elloptak. A nyomozó rendőrség a lopás elkövetésével *Veres* Kálmán veszedelmes tolvajt gyanusítja, ki alig két hónapja szabadult ki a fegyházból s azóta már három borházban követett el lopást. A gazember a városból megszökött s most keresik mindenfelé. — Csütörtökről péntekre menő éjjel a gör. kat. templom nyugati ajtaját törte fel valami istentelen gazember és a felfeszített két perselyből vitt el néhány koronányi aprópénzt. Az értékes ezüst kelyheket és keresztet nem bántotta.

Tamburások S.-A.-Ujhelyben az első nemzetközi tambura-zenekar, hétfőn, f. hó 11-étől kezdődőleg 5 estén át a Bock-féle kert helyiségben dal- és zeneestét tart.

Tavaszi táncmulatság. Varannóról írja levelezőnk: F. hó 4-én tartá meg iparosifjúságunk tavaszi táncmulatságát a „Zugliget”-ben, mely nagyszámu közönség jelenlétének örvendett. A belépődijakból valami 150 korona jövedelem volt, mi, a kiadások levonásaa után, az „orgonaalap” és az ifj. egyesület pénztárába

folyt be. A multság az éjjel óráin tul is tartott, s igen sikerültnek mondható.

— **Uj finevelő-intézet S.-A.-Ujhelyben.** A s.-a. ujhelyi róm. kat. főgimnáziummal kapcsolatban a kegyes-tanítórendi társház finevelő intézetet (konviktus) állít fel a jövő 1900-1901-ik tanévtől kezdve. Felhívjuk a szülők figyelmét, kik gyermekeiket (az ellátást és családi nevelést is) teljesen a piaristák gondozására akarják bízni, hogy minden tekintetben felvilágosító tájékoztatásért forduljanak a s.-a.-ujhelyi róm. kat. főgimnázium igazgatóságához.

— **Vizsgálatok sorrendje a sátorlaj-ujhelyi róm. kat. főgimnáziumban az 1899/1900. június 13. VII.—I. o. hittan. — 14. Úrnap. — 15. VII. o. természettan, mennyiségtan, poitikai földrajz, görög-pótló rajz, VI. o. magyar, latin, V. o. latin, gör. pótló, történelem, IV. o. latin, német. — 16. III. o. történelem, földrajz, számtan, rajz, II. o. magyar, latin, I. o. földrajz, számtan, rajz, term. rajz. — 17. VII.—III. o. gyorsírás, szabadkézi rajz. — 18. VII. o. magyar, latin, VI. o. német, görög, g. pótló. term. rajz, V. o. magyar, német, IV. o. történelem, magyar, rajz. — 19. III. o. magyar, latin, német, II. o. földrajz, számtan, rajz, I. o. magyar, latin. — 20. VII. o. görög, g. pótló, német, VI. o. történelem, mennyiségtan, rajz, V. o. mennyiségtan, természetrajz, rajz, IV. o. természetrajz, mennyiségtan. — 21. Gyónás. — 22. Torna. — 22—23. Magánvizsgálatok. — 24—25. Szünet. — 26. Te Deum, bizonyítványok kiosztása. — Különösen felhívjuk a magántanulók szüleinek figyelmét, hogy legkésőbb 22-én reggel 7 órakor jelentkezzenek a főgimnázium igazgatóságánál, mert különben szeptemberre maradnak és akkor is csak főigazgatói engedéllyel bocsáthatnak vizsgálatra.**

— **Felfüggesztett végrehajtó.** Tomory Antal homonnai j. b. végrehajtót a s.-a. ujhelyi kir. törv. elnöke állásától felfüggesztette s ellene fegyelmi vizsgálatot indított.

— **Szatomári A.** helybeli zeneiskolai igazgató ez uton tudatja a t. szülőkkel, hogy többek kívánságára oktatását a zene minden ágában a nyári szünidő alatt is folytatni fogja.

— **Egy jókarban lévő** borona, szénagereblye és 1 rosta azonnal eladó és átvehető. Bővebbet a kiadóhivatalban.

— **A sárospataki ev. ref. főiskolában** az 1899-1900-ik iskolai évet befejező vizsgálatok, és pedig a gimnáziumban a szóbeli érettségi vizsgálat június 20, 21, 22 és 23-ikán, — az I.—VIII. osztály vizsgálatai pedig június 25, 26, 27, 28-ikán lesznek; — július 2-án, hétfőn délelőtt, a magántanulók írásbeli dolgozatot készítenek. Ugyanezen a napon, délután 2 órakor, lesz a magántanulók szóbeli vizsgálata. Figyelmeztetnek a magántanulók, hogy évi dolgozataikat a vizsgálat előtt legalább két héttel előre beadni el ne mulasztanak. — Az akadémiában a kollokviumok a rendes előadási órákon és tantermekben lesznek, és pedig mindegyik szakban június 1—30-ig. Június 24-én, vasárnap, istentisztelet a városi templomban; ennek végeztével a főiskolai imateremben az akadémiái igazgató évi jelentése, az akadémiái pályázatokon nyertes művek megjutalmazása s a szorgalmi díjak kiadása. Ezek után a Mudrány emlékünnap, a midőn is Radácsi György teológus fogja néhai Mudrány Andrásnak, a kegyes jöltevőnek és alapítónak emlékeztetést feljuttatni. — Délután ugyanott ének- és szavalati előadások.

— **Gyilkosság.** Május hó 28-án, Zemplén-Sztrán — írja levelezőnk — Ilyivenyik János — ugyszólván gyermekkorától — a falu jámbor természetű harangozója volt, ki a harangozóságot atyjától örökölte. A múlt máj. hó 28-án lakodalom volt Ilyivenyiknél, a fiát háziasította. Falusi szokás szerint ellátogattak hivatalosan is a harangozók udvarára táncolni a falu legényei közül többen, t. i. mindazok, a kik ráértek. Betolakodott az udvarra egy jött-ment juhászbojtár is (névét tudósítónk elfeledte megírni — Szerk) egy rovvolt multu cimborájával, valami Gerbely nevezetű tót parasztleánygyermel, kik már a multban is sok galibát okoztak a faluban, s a helyett hogy szépen mulatni kezdtek volna, belekötélőzködtek a jámbor harangozóba, kit a juhászbojtár egy szeges lécdarabbal, melyet az udvar kerítéséből tört ki, úgy fejbe vágott, hogy a jámbor Ilyivenyik rög tön legeroyott, mert a lécben szeg volt s az a koponyacsontot keresztül törve, behatolt az agyba is. A két bestiával nem lehetett bírni. A szerencsétlen «örömápa» eszmélet nélkül péntekig élt. Másnap a boncolásnál megállapították az orvosok, hogy halálát az a szeges lécb okozta. A még csak 38 évet élt harangozót ma egy hete temették el nagy részvétellel. A gyilkos juhászbojtárt elfogták és bekísérték a csendőrök, Gerbely, a kinek szintén része van a gyilkosságban, megszökött.

— **Negyed század Emlékkönyve.** A kassai m. kir. gazdasági tanintézet ez év folyamán tölti be negyedszázados fennállását. Erre az alkalomra az igazgatóság egy »Emlékkönyv« meg-

szerkesztését vette tervbe, melynek keretében a tanintézet eddig végzett hallgatóinak névsorát, jelenlegi állását és tartozkodáshelyét is felvenni szándékozik. Ez uton is felkérjük az illető urakat, a kik ez ideig nem jelentkeztek, sziveskedjenek magukról életje t adni és a fent jelzett adatokat nevezett intézet igazgatóságához minél hamarabb beszolgáltatni.

— **A lipíki gyógyfürdő.** A jelen fürdőidény alkalmából, hogy mint eddig is, újlag a lipíki gyógyfürdőre hívják fel, tisztelt olvasóink figyelmét annál inkább, minthogy ezen esodatevő források és kútúno berendezésénél fogva rendkívüli gyógyhatásúnak ismert jódfürdő az utóbbi években még olyan irányban is nagy gyógycsikereket ért el, melyek eddig egyetlen gyógyfürdőnél sem tapasztaltattak ismeretes volt ugyan, hogy e forrás gazdag natron-tartalommal bír és hogy ezen tulajdonságánál fogva érvényesítette esodatevő hatását esuzos és köszvényes bántalmaknál. A tudományos vizsgálatok, melyek az utóbbi években Némethonban folytak, azt mutatták, hogy minden híres külföldi források, melyek mint a esuz és köszvény kiváló gyógyvízei tekintetnek, ezen hatásukat csak épen e natron-tartalomnak köszönik. Így történt, hogy a wiesbadeni, emsi, plombiersi stb. hason vegyhatással bíró fürdők, mint a köszvény gyógyítására való specifikus hírebe jutottak. Magyarországon nincsen több hasonló forrás, mely ilyen magas hőfokúknak fogva (64° C.) annyi natront tartalmazza, mint épen Lipik és azért azon tény, miszerint az említett köszvényes és esuzos bajokban szenvedő betegek Lipikön visszanyerték egészségüket, miután másutt hiába kerestek bajjuk ellen gyógyulást, csak az utóbbi időben találta a tudomány megfajtását. A mi a lipíki fürdőnek gyógyja valatait illeti, t. i. görvénykórnaál, bőrbántalmaknál, izzad-mányoknál, vérbetegségeknel, stb., azokról fölösleges volna még külön megemlékezni, a mennyiben ez köztudomás s így nem szükséges arra az olvasó figyelmét különösen felhívni. A lipíki fürdő a legmodernebb építkezésekkel, gyógyépületekkel, szállóval, kényelmes és célszerű belső berendezéseivel egy színvonalon áll a külföldi nagy fürdőhelyekkel. A nagy kiterjedésű angol parkban, levő gyógyépületekben nagy és gyönyörű gyógyterem, kávéház, vendéglő, olvasó- és játszóterem, valamint színpad van, úgy, hogy a fürdőző közönség a kura idejét kellemes szórakozással töltheti ki. Az összes fürdőépületek és az egész telep villamos világitással van ellátva.

Foulard-selyem-ruha 8 fnt 40 krtól

feljebb — 14 méter! póstábr és vámentesen szállítva!
mintákat pedig póstafordultával küldenek: valamint fekete, leher és színes **Henneberg-selyem**
45 krtól 14 fnt 65 kr. méteren-ent.
Henneberg G. (cs. és k. udvari szállító) **selyemgyárak Zürichben.**
— Magyar levelezés Svájcba kétszeres levélbelyeg ragasztandó. — 2.

Színház.

Piros pünköst hete kedves vendéget hozott Ujhelybe, a szép Fedák Sári k. a. t. Budapestről, az ő kedves mamájával. Szerencsés egy mama, a ki olyan kedves kis csalóánynyal, mint az ő Sáríkája, ajándékozta meg az országot. Eleinte csak önmulattatására táncolt, énekelt otthon, később szülővárosát, Beregszást, bájolta el, ma már az egész országban ösmerik s a hol megösmerik, mint Ujhelyben is, hódolnak előtte. A Fedák dr. családában mind az a mi szép hogy úgy mondjuk „familiaris spiritus”. Ebből kijutott bőven Sáríkáknak is, párusulva művészi izléssel, erővel. Fedák Sáríka valóban tüneményes egy jelenség. Szobrán junói termet, agyában, szívében prometeuszi tűz, egész lényén nemes harmónia. Azok közül való, kiket az isten jókedvében teremtett. Igazán rá illik a mondóka:

Nem anyától lettél — rózsafán termettél
Piros pünköst napján — hajnalban születted...

„Olykor, midőn izzó szenvedelmek kergetik, jäték közben valami nem s zeretem dac sugárzik ki szemöldöke alól” írta róla egyik méltatója. Igen, ott van az a dac, az a cseppenetnyi rütság, a minek azonban nem ő az oka, de haragvó dajkája, a ki vagy egyszer szilaj kezekkel ráncigálhatta meg a bölesőjét...

De nem folytatom, hanem átadom az esztétikai elemzést a színi referensnek:

Szombaton, június hó 2-án, Fedák Sári első felléptével a „Gésák.” A vendég, mondjuk ünnepelet művész, Mimózát ábrázolta. Mikor megjelent a színen, nagy taps köszöntötte. Bizony mi ujhelyiek még nem láttunk olyan bájos, kedves, aranyos egy Mimózát, mint a milyen volt az ő utólérhetetlen Mimózája. Mikor jár, mikor ül, mikor tesz-vesz: maga a megtestesült báj és kellem. Hát még a tánca: olyan kecses, olyan művészi, hogy az is utólérhetetlen. Frenetikus tetszészaj volt jutalma a szébbnél-szébb csokrokon kívül. Biz' ő elmondhatja Ujhelyről is: jöttem, láttam, győztem! Az a három est, melyet a „bájos Zsazsa” minálunk töltött, méltó arra, hogy arany betűkkel örökítsék meg a színház krónikájában. — Halmaynak is gratulálunk a bő szürethez!

Vasárnap, június 3-án, két előadás Délután „Ezer év.” Este Fedák Sári második felléptével „Szép Helena.” A színház tömve, a közönség lázban, úgy hódolt a legszebb Helénának, mert az igazi trójai Heléna sem lehetett különb mint volt Fedák Sári. Mint ha csak neki írták volna ezt a szerepet: teljesen rátermett. Soha,

sem mi nem láttunk, sem mamáink és nagymamáink nem láttak szebb Helénát, mint volt az övé, mely még mindig bűvös ígézet hatása alatt tartja nézőségét. Azt hiszem, hogy szebb Heléna, mint az övé, nem terem mostanában a magyar művészet rózsafáján. Ez estén is kijutott a csokrokból, melyek közül kiválóan szép volt a tearóza és margarettából kiállított seceios csokor.

Hétfőn, június 4-én, két előadás. Délután „Sanyaró Vendel.” Este „Kis alamuszi” Fedák Sári harmadik és utolsó vendégjátékául óriási nagy közönségnek hasonló lelkesedése mellett. Sokan eljöttek Beregszászból is, hogy büszkélkedjenek az ő legkedvesebb és legszeretettelőbb Zsaszájukkal. A tapsnak ismét valóságos áradata vette körül s úgy himbálta, úgy becézte, hogy szinte elkényesztette a kis alamuszit, ki a legteljesebb mértékben betudta magát hizelegni mindnyájunk szeretetébe, ragaszkodásába. — Ez este ismét egy gyönyörű gyöngyvirág kosarat, egy seceios s egy szegfü-csokrot nyújtottak fel a bájos művésznőnek; szivesen emlitjük meg e helyen, hogy a szébbnél-szebb virágcsokrok Uhl M. kassai műkertetésének remekei voltak. — Mellette Gabányi Laci tünt ki Tom szerepében afele Vigyázó Lacit ábrázolván pompás humorral. Ezért a tetszés tapsaiból neki is jutott osztályrész, mint a kedves Lévay Sarah mamájának is.

Kedden, június 5-én, Barts Aranka jutalomjátékául zónaelőadásban „Rip van Vinkle,” közepes számu közönség előtt. A jutalmazott kilépésekor élénk taps fogadta, az orkeszterből virágcsokrot nyújtottak föl neki, selyemszalagjára tűzött öt peccéses levéllel. A jutalmazott meg lehetett elégedve a közönség szeretetének eme jeleivel.

Szerdán, június 6-án „a Jó parthie” — Mericzayné-Karossa Irma urnó énekes vigjátéka. Szépen, tagadhatatlanul szépen van megírva, de hogy jól-e? ebben eltérők a vélemények. Mi a mondók vagyunk: jobbá lehetne tenni bizonyos igazításokkal. Törülni a darabból, a mi felesleges, hozzáírni, a mi hiányzik és szükséges. Így nem csak szép, de jó is lenne. Törlemdök a terjedelmes „félrebeszélés”-ek, mik a színész is, a nézőt is zavarják, — a mi hiányzik belőle, t. i. a komikum, azt bele kellene igtatni a mihez eleven alak lehetne az a bizonyos Aron, kit csak emlegetnek, hogy milyen orra van stb. Olvasva a darab olyan szép, hogy sürűn kínálja magát újra olvasásra. Tendenciája dicséretes, morálja (az igazi jó párti a kölcsönös szerelem mindent magába foglaló boldogsága) épületes. Multja is van a darabnak. Fent a Kisaludj-színházban adták, hol tetszést aratott. Nálunk is, különösen Lévay Sáríka irányából, a ki egész kedvességét oda kölcsönözte szerepének, min csak avval rontott, hogy befelé (a nézőségnek télfátat fordítva) többet beszélt, mint kifelé. A hatásos jelenetknél felhangzott így is a taps és felharasant abba a páholyba is, honnan az írónó gyönyörködött azokban, a kikben gyönyörködhetett Lévay Sáríka kívül. — Es mert a Jó párti is azt igazolja, hogy írójá mélyen tud vizsgálni a szívek és vesék rejtekeiben, életfilozófiáját pedig mézes ajku szókkal tudja hirdetni, mi is szivesen kiáltjuk feléje, hogy éljen és hogy foglalkoztassa még sokáig a betűszedőnek halhatatlanságot osztó kezét!

Csütörtökön, június 7-én, a „Gyurkovics leányok”, Koltay Szeréna vendégfelléptével. Mici kedves szerepét adta, bizony feles sikerrel. A többi szereplők közül Szatmáry, habár látunk már ő előtte sok jó Horkay Ferit, dicséretére legyen mondva, nem rontott. A két Gabányi közül László kitűnő Gida, István fess huszárfohadnagy volt. — Benkó Jolán remek Gyurkovics mama. — Közönség fogyatékosan.

Pénteken, június 8-án, A „Gyerekkasszony” Bokor Józsefnek ez a leggyengébb népszínüve. — Lévay Sáríka személyezítette a címszerepet pajzánu, kedvesen. — Szatmáry hirtelen roszullete miatt a függöny felgördülése előtt ugrott be Selyem Ferkó baka őrmester szerepébe a Kun-hegyi társulatából ősmert Szabó tenorista, ki épp átutazóban volt Kassára, a hová szerződtek. Ferkó szerepét megtoldotta egy szép énekszámmal. Zajosan megtapsolták érette.

Szombaton, június 9-én, „Eszter”, bibliai színmű.

Ma, vasárnap, két előadás. Délután 4 órakor félhelyákkal „Az aranykakas”, bohózat. Este 8 órakor Lévay Sáríka jutalomjátékául és a társulat bucsuelőadásául „A kornevillei harangok”, regényes nagy operet.

Ezekről a jövő számban. a+b.

Irodalom.

A tanév vége közeledik, a tanárok és tanítványok, de a szülők is kíváncsian lesik az eredményt, mely az egész év kintartó tevékenységét fogja visszatükröztetni. Régi jó szokás, hogy a tanítványokat úgy egyes tanúgybarátok,

valamint az érdekeltek szülők is szorgalmuk jutalmazásul megfelelő könyvekkel szokták megajándékozni. E részben a legnehezebb kérdés mindig az volt, hogy a serdülő lányoknak és a felnőtt ifjaknak mit adjunk a kezükbe. Két könyv jelent meg a múlt év folyamán a könyvtárban, melyek mindegyike e célnak szolgál. Az egyik Smiles S.: *Let és Munka* című angolból fordított műve, melynél különben a felnőtt ifjak kezébe adni nem lehet. Az ifjuság bibliájának lehetne e művet nevezni. A fordítást Dáni Ede főgimn. tanár végezte. Ara a 30 éves kötetnek csak 2 kor. A másik ajándéka alkalmas mű Dáni Edétől való. Fialat, serdülő lányoknak van szánva, címe: „Gondolatok.” Elmelkedések foglalattja, mely a lányok gondolatvilágát nemesíteni van hivatva. Gyönyörű négy akvarel kép díszíti az egyes fejezeteket. Diszes bekötésben arany metszéssel ára csak 3 kor. 20 f. Mindkettő Lévai Mór kiadóhivatalában jelent meg és kapható Budapesten, IV. Egyetem-utca 1. sz.

Jókai-szoba a párisi kiállításon. A párisi világkiállítás magyar osztályának egyik legérdekesebb látványossága a *Jókai-szoba*, ahol a költő-király összes munkái és azoknak az összes európai nyelveken megjelent fordításai láthatók. *Jókai* nevét és jelentőségét ismeri az egész művelt világ: mégis üdvös gondoskodás a kormánybiztosság részéről, hogy a *Jókai-szoba* minden látogatója egy kis füzetet kap, melyben *Jókai* élete és működése van megírva élénken, színesen. essayszerű nivón, méltóan *Jókai* nagy nevéhez. A francia nyelven írt kis füzet *Molnár Géza* dr., a jeles fiatal író munkája, melyet a kiállítás látogatói, külföldiek és hazaiak, élvezettel fognak olvasni és megőrizni emlékül a kiállításra és arra a lángeszű költőre, a kinek diadonját hirdeti. *Jókai* rövid életrajzán kívül a füzet tartalmazza *Jókai* műveinek teljes bibliográfiáját, tehát nemcsak a magyar nyelven megjelent művek címeit, de az összes megjelent fordításokét is; ebből kiderül, hogy *Jókainak* 137 munkája megjelent német fordításban, 23 műve angol, 1 horvát, 6 dán, 16 finn, 7 francia, 4 hollandi, 7 olasz, 48 lengyel, 2 román, 30 orosz, 2 rutén, 16 szerb, 2 szlovén, 16 svéd, 22 esoh nyelvre fordították le.

Egyesületi élet.

A magyar nyelvet és népnevelést Zemplén-vármegyében terjesztő egyesület folyó hó 13-án, d. u. 2 órakor, a vármegyeháza kistermében közgyűlést tart.

A s.-a.-ujhelyi izr. népkönyha egyesület, a „Vadászkürt” szálló kerthelyiségében, ma este zártkörü nyári táncmulatságot tart. Kezdeté 6 órakor,

Nyilvános nyugtató.

Molnár Béla dr., országgyűlési képviselő úr, a bodrog olasz tüzkárosultak részére 266 korona segélyt gyűjtött.*) — Ugyanezen célra Tolcsva város közönsége 111 korona 70 fillért. Erdő-Horvát 44 k. 24 fill; Vámos-Ujfalu 28 k. 70 fill; Bodrog-Zsadány közönsége 17 k. 10 fillért adományozott; a két utóbbi község kenyér és szalonneműekben is igen szép adakozást tett, melyekért e helyen is hálás köszönetét nyilvánítja a egélyzet tek nevében:

Szántó István, ev. ref. lelkész, mint a segélyosztó bizottság elnöke

* A hozzánk beküldött névsorból látjuk hogy a pénzbeli segédletet 133 orsz. képviselő adta össze. egyenként két koronájával. Szerk.

TANÜGY.

A Zemplén-vármegyei Tanító-Egyesület hivatalos rovata

— A rovatért felelős: A szerkesztő-bizottság. —

Minden kézirat *Beregszászy István*, szerk. biz. elnökhez küldendő S.-A.-Ujhelybe.

Válasz V. A. kedves kartárs urnak.

Jelige: „Éljen a fonomimika!”

Olvastam V. A. urnak, tanügyi rovatunk f. é. 21. számában megjelent cikkét s miután annak egynemely részlete közelebről is érdekel, tehát nem írói viszketegek-ből, hanem erkölcsileg kényszerítve a következőkkel válaszolok. — Mielőtt azonban ezt tennem, minden további s bármilyen félreértések és magyarázatok kiküldése céljából, kettőt jelentek ki. Először: hogy, a mint a multkor nem tettem, úgy most sem fogom azt tenni, t. i. nem személyeskedem. Másodsor: hogy jelen szerény válaszzal, az általam bizonyára föl nem idézett stoll-harcot, legalább részemről befejeztemnek fogom tekinteni.

A multkor a „fonomimikát” védtem s úgy találok, hogy V. A. kollega ural szemben eléggé sikerült. Most — multkori állításaimat szörül-szóra fentartva — önönmagamat kísérelem megvédeni. — F. é. 20 ik számban megjelent közleményemet nem írói-viszketegek-ből s nem is V. A. urnak a 19. számban megjelent cikke által fölbátorítva, hanem csupán tanügyi rovatunk igen t. szerkesztő-bizottsága által fölhiva (hisz mindnyájan föl lettünk erre hiva!) voltam oly merész megírni. V. A. ur közleményével csak úgy melleleg s annyiban foglalkoztam, a meny nyiben ez elkerülhetetlen volt. Ha több figyelemmel olvasta volna igen t. kartárs ur, akkor nem lett volna szükség az ön által ellenem intézett támadásra.

A mi a fonomimikával elért „bámulatos” sikereimhez, kérdőjel alatt kifejezett gratulációit illeti, köszönettel elfogadom (mert van miért elfogadnom!) s hogy minél előbb viszonzhassam azokat, igen melegen, kartársi szeretettel ajánlom becses használatába a — fonomimikát. Bátran használhatja nemcsak az óvodában, hanem az iskolában is helyesen kezelve Parnón (tótok, az aldóját, à la Papina, fekszik a szinuai járásban!) ép úgy, mint Papinán; komoly férfiú ép úgy, mint nem komoly (?) nő. Az a hosszú gondolatjel után kitett: „lealázó” csak olyan semmit mondó frázis, a melyet — s ezt egész biztosan állítom! — igen t. V. ur sem vehet, mint „komoly” férfiú, komolyan. Mondja csak kartárs ur, mi lealázóbb: játszva tanítani, vagy pedig ütenyezve? (t. i. a nebulók hátán!) S hogy ne tünjek fel csupán a szó emberének, ajánlatot is bátorkodom tenni. A mai közlekedési eszközök mellett nem is oly messze lévő egymástól, tiszteljen meg látogatásával s egy pár fonomimikai előadást meghallgatva, szerezzen „alapos” meggyőződést e módszer jóvoltáról. Megjegyzem: nem most kérem e látogást, hanem őszszel, mivel drága nebulóim már százfelé rebbentek, én pedig a fonomimika által szerzett babérokon nyugszom. Egyszóval ön hozzám, én meg önhöz rándulhatok módszert — tanulni. Mert ezt csak nem hiszem, miszerint úgy gondolkoznék, hogy egy „Krajnyán” (tudomásvétel végett a szinuai járásnak határszéle) tótok között (à la gálszécsi járás Parnó) magyarosító kollegától semmit sem lehet tanulni. Legalább a mi engem illet, én dicsekvés nélkül mondhatom, hogy szívesen tanulok, legyen az nálamnál ifjabb, vagy idősebb egyén, csak legyen mit tőle tanu'ni. Mert én azt tartom — nem tudván deakul, hát csak amugy magyarul citálok — „nemcsak a jó pap, de a jó tanító is holtig tanul.”

Befejezésül én is kívánom, s ivemből óhajtom, hogy: legyünk egymást szerető kollegák, kik ne azt tekintsek egymásban, hogy hol és mióta működnek, hanem hogy mit tudnak. S ezt is tegyék kiméletesen egymás iránti kötelességszerű tisztelettel. S egymással vállaltva igyekezzünk azon szent cél felé, melynek katonáivá felesküdtünk. Isten velünk!

Papina 1900. majus hó 30-án.

Kertész Gyula.

Félszázados tanító. Zemplén-vármegye Órmező községében a népiszkolában L. hoczky Endre ker. esperes elnöke alatt mult hó 31-én tartott meg az évzáró-vizsgálat. A siker, melyet Veszperényi József r. kat. kántortanító a gyermekekkel — úgy a magyarosodás, mint a szükséges ismeretek elsajátítása terén felmutatott várakozásunkat feiülmulta. De meglepőbb volt mindnyájunkra nézve a 72 éves tanítónak ama kijelentése: „Ötvenedik ez a mai vizsgálatom Órmezőn!” Feleslegesnek tartom a tanítással foglalkozó férfiak előtt fejtegetni, mit tesz félszázadon keresztül falusi iskolában, tót ajku gyermekekkel bajlódni. Mint fiatal tanító, 1850-ben került Órmezőre s azóta mai napig megszakítás nélkül lelkiismeretes pontossággal s fáradhatatlan buzgalommal töltötte be nemes hivatását s félszázadon keresztül magyar érzelmű honfiakat s honleányokat nevelt édes hazánknak. Különös isteni adománynak kell tekintenünk, hogy nagy kora dacára még friss egészségnek örvend s most is mint tetterős munkása a nemzeti köznevelődésnek a méltán megérdemelt nyugalomba való vonulásra nem is gondol, sőt tovább akarja huzni a nép oktatás nehézségét, de előtte kedves és kellemes igáját. Ha tisztelet, elismerés és jutalom illeti a tisztességes és becsületes munkásságot, akkor Zemplén-vármegye t. tanítói karának e nesztorától sem szabad megfélekednünk. Mi, kik „arany vizsgálatán” részt vettünk, csak jókívánásainkkal halmoztuk el, de tettük ezt azon édes reményben, hogy a népoktatás nem épen rózsás mezején kifejtett félszázados fáradtságos tevékenységének méltó elismerése a felsőbb körök részéről sem fog sokáig késni*). mert hiszen: „Dignus est operarius mercede sua.” Éltesse a Mindenható még számos éven át!

r. l.

*) A mint tudjuk, egyházi hatósága részéről a kezdeményezés már meg is tétetett.

Ajánlat.

Barna Jónás székesfővárosi tanár, jeles tanügyi író avval a kéréssel fordult hozzám, hogy a „Magyar nemzet hősrégi” című könyvét az évzáró vizsgálatok alkalmára iskolai jutalomkönyvekül tanügyi rovatunkban ajánljam.

Ismerve a jeles írónak fentebb említett kitűnő művét kérelmének ezennel igen szívesen teszszek eleget s úgy a t. kartárs urak, valamint az iskolai előljáróságok b. figyelmébe a „Magyar nemzet hősrégi” című könyvét (megrendelhető a szerzőnél) igen melegen ajánlom.

Beregszászy István,
szerk. biz. elnök.

2208. sz. T. Zemplén-vármegye tanfelügyelőségétől.

Zemplén-vármegye T. iskolai Előljáróihoz!

Tisztelettel kérem fel a T. iskolai Előljáróságokat hogy a tanítók részére f. évi július 1-én esedékessé váló államsegélyekről szóló nyugtákat csak július elseje után méltóztassanak e hivatalhoz betérjeszteni.

S.-A.-Ujhely, 1900. június 7.

Nemes Lajos,
kir. tan. tanfelügyelő.

A s.-a.-ujhelyi állami népiszkola évzáró-vizsgálatainak sorrendje az 1899–1900. tanévben

Június 12-én d. e. 8 órától az V. leányosztály vizsgálja a központi iskola II. fiasztálya termében. D. u. 2 órától a II. fiasztály vizsgálja a közp. isk. II. fiasztálya termében.

15-én A. róm. kath. vallású tanulók hittani vizsgálja; mégpedig 8–9-ig I. fiaszt., 9–10-ig II–III. fiaszt., 10–12-ig a IV–VI. fiasztályok a közp. isk. I. fiasztálya termében; d. u. 2–3-ig I–II. leány-, 3–4-ig III–VI. leányosztályok a I. leányosztály termében.

15-én d. e. 8 órától a gör. kath. vallású tanulók hittani vizsgálja a közp. isk. IV. fiasztálya termében.

15-én d. e. 8 órától az ág. ev. vallású tanulók hittani vizsgálja a „Meczőssy”-féle bérházban levő I. B) leányosztály termében.

15-én az izr. vallású tanulók hittani vizsgálja; mégpedig: d. e. 8–10-ig a III–IV. leányosztályok a közp. isk. IV. leányoszt. termében, 10–12-ig III–VI. fiasztályok a közp. iskola II. fiasztálya termében; délután 2–4-ig az I. és II. osztályok hittani vizsgálja a közp. isk. II. fiaszt. termében.

17-én d. e. 8 órától az ev. ref. vallású fi. és leányosztályok hittani vizsgálja az ev. ref. templomban.

18-án d. e. 8 órától az I. A) leányosztály vizsgálja a közp. isk. I. leányoszt. termében. — D. u. 2 órától az I. A) fiasztály vizsgálja a közp. isk. I. fiasztály termében.

19-én d. e. 8 órától a II. leányosztály vizsgálja a közp. isk. II. leányosztálya termében. — D. u. 2 órától a III. fiasztály vizsgálja a közp. isk. III. fiaszt. termében.

20-án d. e. 8 órától a III. leányosztály vizsgálja a közp. isk. III. leányoszt. termében. — D. u. 2 órától a IV. fiasztály vizsgálja a közp. isk. IV. fiasztály termében.

21-én d. e. 8 órától a IV. leányosztály vizsgálja a közp. isk. IV. leányoszt. termében — D. u. 2 órától a II. vegyes osztály vizsgálja a közp. iskola II. fiasztálya termében.

22-én d. e. 8 órától a VI. leányosztály vizsgálja a közp. isk. IV. leányoszt. termében. — D. u. 2 órától az I. B) fiasztály vizsgálja a közp. isk. I. fiasztály termében.

25-én d. e. 8 órától az I. B) leányosztály vizsgálja a közp. isk. I. leányoszt. termében. — D. u. 2 órától az I. C) leányosztály vizsgálja a közp. isk. I. leányoszt. termében.

26-án d. e. 8 órától az V–VI. fiasztály vizsgálja a központi isk. IV. fiaszt. termében.

27-én d. e. 9 órától a tanév ünnepélyes bezárása s előzőleg hálaadó isteni tisztelet.

Az osztályvizsgák ideje alatt a tanítói tanácsteremben és a könyvtár szobában (központi iskola) kézi munkakiállítás. Ezen vizsgálatokra a szülék és tanügybarátok tisztelettel meghívottak. S.-A.-Ujhely, 1900. május hó 29-én.

Dókus Gyula,
csász. és kir. kamarás,
áll. isk. gondnok. elnök.

Vágó Gyula,
áll. isk. igazgató,
gondn. jegyző.

- Vizsgálatok sorrendje** a homonnai áll. segély. polgári- és fejső keresk. iskolában.
- Junius 15. és 16. a felső keresk. iskolában érettségi szóbeli vizsgálatok s keresk. osztály magánvizsgálatok.
- 18. d. e. a polg. és felső keresk. iskolában hittanvizsgálatok, d. u. a polg. iskolában latin és francie nyelv.
 - 19. d. e. a polg. isk. I. oszt.-ban: magyar, német és francia nyelv.
 - d. u. a keresk. középső oszt.-ban: vegytan és áruismeret, történelem, jogi- és közgazd. ismeretek s irodai munkálatok.
 - 20. d. e. a polg. isk. II. oszt.-ban osztályvizsga; a keresk. alsó oszt.-ban; ker. ismeretek, ker. földrajz, természettan s keresk. levelezés.
 - d. u. a ker. középső oszt.-ban: magyar, német, ker. földrajz s francia.
 - 21. d. e. a polg. isk. III. oszt.-ban osztályvizsga; a keresk. alsó oszt.-ban: mennyiségtan, történelem, irod. munkálatok s ker. szamtan.
 - d. u. a polg. isk. IV. oszt.-ban osztályvizsga; a keresk. középső oszt.-ban: könyvvitel, mennyiségtan, ker. levelezés, ker. szamtan.
 - 22. és 23. polg. (leány) iskolai magánvizsgálatok.
 - 25. 26. és 27. polg. (fiu) iskolai magánvizsgálatok.
 - 29. évzáró-ünnepély.
- A vizsgálatok délelőtt 8 órakor, délután 3 órakor kezdődnek.
- Kelt homonnán. 1900 június 6-án,

Kováts József
igazgató

Elemi iskolai évzáró vizsgák. A s.-a.-ujhelyi róm. kat. elemi fiúiskola osztályaiban az évzáró vizsgák a következő napokon és sorrendben fognak megtartatni: június hó 15-én reggeli 9 órától a III., IV. és VI-ik osztályban. Ugyanazon napon délután 3 órától a II-ik osztályban. — Június 16-án reggeli 9 órától az I. osztályban. Az érdekeltek c. szülők és tanügybarátok ez uton kiértesítve fölkeretnek, misztint a jelzett napokon tantermeinket minél számosabban fölkeresni sziveskedjenek.

S.-A.-Ujhely, 1900. június hó.

Az igazgatóság.

A s.-a.-ujhelyi iparos tanonciskolában az 1899—1900 évi záróvizsgálatok a következő sorrendben fognak megtartatni: június hó 12-én d. u. 6 órától a II. — 13-án, d. u. 5 órától az előkészítő A) és B), 15-én, d. u. 5 órától az I. A) és I. B) osztályok vizsgája; június 17-én, d. u. 2—3 óráig rajzvizsga, folytatólag 3 órától az az I. C) és III. osztály vizsgája.

S.-A., Ujhely, 1900. június 7.

Jelenek Adám, Vágó Gyula,
ip. tan. biz. elnök. ip. tan. isk. igazgató.

A szerkesztő biz. postája.

V. A. A. K. Gy. uraknak. Békesség, szeretet és tárgyilagosság lévén jelszavunk, az önök közötti vitát „rovat”-ban befejeztük.

CSARNOK

Egy kis lányka . . .

Egy kis lányka, beteg lányka
Kicsiny kertben ül,
Alig-alig, hogy kilátszik
Picsiny teste, gyöngye teste
Sok párna közül.

Öreg karszék fatámlája,
Párnákkal tele,
Alig-alig, hogy megmozdul,
Olyan nyugodt, olyan eszöndes,
Lányka kebele.

Fehér virág, büszke virág,
Szagos lilium,
Mikor hoz már nyugodalmat,
Elringató szép álmokat,
Egy kicsi halom? . . .

Fel magasba, az egekre
Száll tekintete,
Es egy könycesep, fájó könycesep
Legördülve alá hull egy
Virág kelyhére.

Az idő jár, mulik a nap
Hull a falevél,
Egy világról, szebb világról,
Az a virág, könyes virág
De sokat mesél . . .

Es egy napon, hideg napon,
Hervad a virág,

Szűzi kelyhe összefonnyadt,
Nem heviti, nem éleszi,
Edes napvilág.

Es a lányka, beteg lányka
Fájdalma csak nő,
Mig elmegy a virágjához,
Elalattja, meggyógyítja,
Csöndes temető! . . .

(S.-A.-Ujhely.)

Gabányi László.

Városi és községi ügyek.

* **„Ázsiai állapot a rendőrségnél.”** Ily cim alatt egyik helyi lapban Schön Andor cikket közöl, a melyben rettenetes érzékeny hangon panaszolja el szörnyü baját, hogy a mult május 30-án beadott feljelentése még a f. hó 6-ig sem nyert az ő szája ize szerint való elintéztést. A közönség tájékoztatásául a dologról csak annyit tartok szükségesnek elmondani, hogy az írásbeli feljelentést elintéztés végett Bogray Béla alkapitánynak osztván ki, ő ez ügyben az első kihallgatást már e hó 1-én és 6-án foganatosította. Különbön Schön Andor ellen is tetek feljelentést veszélyes fenyegetésért és rendőri kihágásért. Az ügy a rendőri nyomozás befejezése után az illetékes bírósághoz lesz áttéve.

S.-A.-Ujhely, 1900 június 9.

Schmidt Lajos,
rendőrkapitány.

* **Céllövő gyakorlat.** A helyben állomásozó honvéd-zászlóalj legénysége f. hó 13-án nagy távolsági hareszerü céllövészetet fog tartani. Ez a céllövő gyakorlat a S.-A.-Ujhelytől északnyugatra fekvő Ritka hegyig fog terjedni. A céllövő gyakorlat reggel 6 órakor kezdődik és tart déli 11 óráig. Figyelmeztetjük a közönséget, hogy Ujhely—Rudabányaaska—Hosszuláz és Széphalom a mondottak időben veszedelmes helyek lévén az arra való közlekedéstől mindenki óvakodjék.

* **Havi jelentés.** S.-A.-Ujhely város polgármesterének a vármegye közigazgatási bizottságához tett havi jelentéséből tudjuk, hogy május folyamán állami és más adókban mintegy 42,000 korona folyt be, — hogy a közegészség e hónapban kitünő volt, — és hogy lopás vagy más büneset hat alkalommal fordult elő a város területén.

* **Polgári leányiskola.** Polgármesterünk a szeptember 1-én megnyitandó polgári leányiskola három osztályának elhelyezésére alkalmas épületet keres. (Nagyon alkalmasnak kinálkoznak a főorvosi üresen álló vármegyei épület szobái, melyeket a közfalak kilöketésével igen célszerűekké lehetne tenni. — Szerk.) A kiknek a jelzettük célra alkalmas bérbeadó házuk van, jelentsék a városgazdai hivatalban.

* **Diána-fürdő.** A Diána-fürdő építését teljes erővel megkezdette S.-A.-Ujhely polgármestere. Ha a munka így fog haladni, a modern igényeknek minden tekintetben megfelelő új Diánát augusztusban átadják a közönségnek.

* **Himlőoltás.** Tudomására adjuk S.-A.-Ujhely közönségének, hogy a városi orvos a himlőoltást megkezdette és folytatja minden héten szerda és vasárnap délutánján a rendőség hivatalos helyiségében. Figyelmeztetjük a közönséget, hogy az oltást el ne kerüljék, mert a mulasztást kihágásnak tekintik és ugy büntetik.

* **Állami anyakönyvi statisztika.** A sátoralja-ujhelyi állami anyakönyvi hivatalnál 1900. június 2-től 1900. jun. 9-ig a házasságot kötött: 5 pár; b) kihirdettetett: 6 egyén; c) születési anyakönyvi bejegyzés volt: 12 esetben; d) elhalálozott: 15 egyén.

Vármegyei Hivatalos Rész.

12044/900. sz. T. Zemplén-vármegye alispánjától.
A 10 fősolgabirónak és S.-A.-Ujhely r. t. v. polgármesterének.

A Gyulafehérvárott székelő róm. kath. püspök címezése tárgyában 1724/eln. szám alatt kelt ministeri intézvényt tudomásvétel és jövőbeni alkalmazkodás céljából kiadom.

S.-A.-Ujhely, 1900. évi május 26-án.

Matolai Etele, alispán.

Másolat.

A vallás és közoktatásügyi m. kir. minister-től. 1724/eln. szám. Az „erdélyi püspök” cim tárgyában 1899. évi április hó 11-én. 1165. eln. szám alatt kelt rendeletem félreértésekre adván alkalmat, szükségesnek láttam tudatni a vármegye közönségével a következőket. Mailáth Gusztáv Károly gróf püspök úr azzal a felkéréssel fordult hozzám, hogy miután őt a hatóságok és hivatalok majd „Gyulafehérvár róm. kath. püspök”-nek, majd meg „erdélyi latin szertartási kath. püspök” nek címezik, — adják ki megfelelő utasítást arra nézve hogy a hatóságok és hivatalok, hozzá intézett ir-

taikban, az őt történeti alapon megillető „erdélyi püspök” címét használják. — A püspök ur e kérelme folytán tanulmány tárgyává tettem a kérdést s miután meggyőződtem a felől, hogy több magyarországi és erdélyi törvényben, törvényzáradékokban, királyi meghívó levelekben és ki-nevezési okmányokban az „Episcopus Transylvaniae és Episcopus Transsylvaniensis” elnevezés fordul elő: kiadtam volt említett 1185/99. eln. számú rendeletemet. mert nem tekintettem az „erdélyi püspök” cimét egyébnek, mint egy régi időkben is használt cimnek, mellyel a mai államjoggal ellentétes tartalom vagy az egyházak törvényes paritása elvébe ütköző bármely következmény kapcsolatba semmiképen nem hozható. Szemben a több oldalra felhozott aggodalmakkal tehát a rendelet kiadásakor fenforzó határozott közjogi állapontból folyólag is kijelentem, hogy említett 1185/99. eln. sz. rendeletemtől teljesen távol állott az a célzat, hogy magyar „erdélyi püspök” cimnek bármely oly közjogi jelentőség tulajdonitassék, a mi mai államjogunk egyik főalapelvébe, a vallás-egyenlőségbe ütköznék; sőt egyenesen kizártnak tekintek minden oly magyarázatot, mely az említett rendeleteknek oly értelmet akarna tulajdonítani, hogy az állam az említett rendeletben foglalt cimnek valamely egyetemesebb a többi egyházak törvényes paritását és püspökeiknek törvényes állását sértő jelentőséget óhajtott volna tulajdonítani. Nehogy azonban 1185/99. eln. sz. rendeletem bármely irányban félreértessék, vagy félremagyaráztassék: kijelentem, hogy az „erdélyi róm. kath. püspök” cim használatát is teljesen jogosnak és törvényesnek tartom, mert a címzés épen ugy előfordul több magyarországi és erdélyi törvényben, közjogi okiratban és ugyancsak az „erdélyi róm. kat. püspök” cim használatát annak a legfelső elhatározásnak a szövegében is, a melylyel ő fe'sége a jelenlegi püspök urat Lónhart Ferenc püspök mellé utódlási joggal segéd-püspökké kinevezte és mert a rendelet sem akart és a mai államjog alapján nem is akarhatott mást, vagy többet az „erdélyi püspök” cim alatt érteni, mint az „erdélyi róm. kat. püspök” fogalmát. Ezekből folyólag nyilvánvaló és kijelentem, hogy az „erdélyi róm. kat. püspök” i cim is jogosan és törvényesen használható. Budapest, 1900. május hó 19-én. Wlassics Gyula s. k.

7064/900. sz. T. Zemplén-vármegye alispánjától.
Hivatalos hirdetmény.

A hazai iparnak állami kedvezményekben való részesítéséről szóló 1899. évi XXIX. t.-c. végrehajtása tárgyában a kereskedelemügyi m. kir. minister ő nagyméltósága által f. évi 15885 szám alatt kiadott Utasítás-t a közönség tájékoztatása céljából egész terjedelmében közzé teszem.

S.-A.-Ujhely, 1900. április 4.

Alispán helyett:
Dókus, főjegyző.

15885. IX/1900. Kereskedelemügyi m. kir. minister
Utasítás

a hazai iparnak állami kedvezményekben való részesítéséről szóló 1899. évi XLIX. t.-c. végrehajtása tárgyában.

(6. folytatás.)

III FEJEZET.

19. §.

A ki a törvényben megállapított állami kedvezményekben részesült kíván, tartozik ez iránt szabályszerű bélyeggel ellátott kérvényben folyamodni. A kérvényezés vagy a kedvezmények előzetes biztosítására vagy végleges magadására vonatkozhatnak.

Az előzetes biztosításnak létesítendő gyárrakra, illetve ipartelepekre nézve van helye. Ez esetben, ha nem mezőgazdasági szeszfőzdekről van szó, a kérvényhez, melynek lehetőleg klmerrítő tájékoztatást kell magában foglalnia az ipartelepen előállítani szándékolt iparcikkekről, valamint az ipartelepen alkalmazandó munkások számáról, az ipartelep telkébe, épületeibe és berendezési tárgyaiba befektetendő tőke nagyságáról és az ipartelep évi termelésének megközelítő értékéről, mellékelve kell lennie:

1. az ipartelepen alkalmazandó eljárások rövid leírásának;
2. azon berendezési tárgyak jegyzékének, melyek az országban előre láthatólag beszerezhetőek nem lesznek.

Ha pedig létesítendő mezőgazdasági szeszfőzdekre vonatkozó előzetes biztosításról van szó, az ez iránti kérvényhez, melynek a szeszfőzdzben előreláthatólag feldolgozandó nyers anyagok nemére és mennyiségére nézve kell tájékoztatást tartalmaznia, a fent 1. és 2. alatt megjelölt adatokon kívül, folyamodoknak még csatolniok kell;

3. a létesítendő szeszfőzdevel kapcsolatba hozandó mezőgazdasági földterületekre vonatkozó tulajdon-, esetleg haszonbérleti jogokat igazoló okmányokat és.

4. az illető gazdaság egyes földterületeinek térfogatát és művelési ágát kitüntető birtokiv hi- teles kivonatát.

A végleges engedélyezésnek már üzembe helyezett gyárakra nézve van helye s ez esetben az előbb említett adatokon s mellékleteken kívül a folyamodványhoz mellékelve kell lennie a telep műszaki rajzainak is E műszaki rajzoknak 1:50 léptékben kell elkészítve lenniök és a berendezési tárgyakat mérethelyesen kell föltüntetniök. (Dispositio rajz.)

Az így fölszerelt folyamodványok az ipartelep üzembe, helyezését követő három éven belül, közvetlenül a kereskedelemügyi m. kir. ministerhez, a mezőgazdasági szeszfordéket illetőleg pedig a földmivelésügyi m. kir. ministerhez nyújtandók be.

20. §.

Mezőgazdasági szeszfordék vállalkozói az állami kedvezmények iránti kérvényükhöz az ezen utasítás 19. §-ában felsorolt kellékeken kívül csatolni tartoznak:

a) a szeszfordétre és azzal kapcsolatos mezőgazdasági földterületekre vonatkozó tulajdonjoguk igazolásául a hiteles telekkönyvi kivonatot; a mennyiben pedig a szeszfordé a telekkönyvben kitüntetve nem lenne, az illetékes közigazgatási hatóság bizonyítványát a szeszfordé tulajdonjogi viszonyára nézve;

b) ha a telekkönyv az egyes földterületek tértagságát és a tényleges mivelési ágakat (szántórét, legelő) nem tünteti ki, a kataszteri birtok-ívek hiteles kivonatait;

c) ha a folyamodó a szeszfordék, vagy az azzal kapcsolatos mezőgazdaságnak hasznobérloje, az idevonatkozólag fennálló hasznobérleti szerződéseknek az aláírásokra nézve hitelesített eredeti példányait, vagy azok hitelesített másolatait;

d) az illetékes közigazgatási hatóságnak arra vonatkozó bizonyítványát, hogy:

1. a szeszfordé az a) és b), esetleg c) pont alatti adatokkal igazolt mezőgazdasággal oly összefüggésben van, hogy a szeszfordé részére a szükséges nyers anyagot kizárólag, vagy legalább tulnyomó nagy részében a vele kapcsolatos mezőgazdaság szolgáltatja, és hogy

2. a szeszfordé viszont a nyert moslékot ezen mezőgazdaság javára miut takarmányt, vagy legalább az általa ezen a moslékon saját vagy idegen számlára hízalt marhától származott a trágyát engedi át; és

3. amennyiben a szeszfordé nem az azzal kapcsolatos mezőgazdaság területén fekszik, hogy a kérdéses mezőgazdaságtól való távolsága 8 kilométert meg nem halad;

e) a szeszfordék mezőgazdasági jellegét igazoló pénzügyigazgatási végzést, vagy annak hitelesített másolatát;

f) a szeszfordékban előreláthatólag feldolgozandó nyers anyagok nemének megjelölésével a követett főzési eljárás leírását.

A mennyiben a szeszfordé és a vele kapcsolatos mezőgazdaság vállalkozója nem egy és ugyanazon személy, a 2. pont alatt említett tényköriülménynek fennállásának beigazolására a közöttük a moslékra, illetve a trágyára nézve létező szerződés is bemutatandó.

Azon összefüggés kimutatására, mely a valamely szövetkezet által üzemben tartott szeszfordé és a szövetkezet tagjainak egyes mezőgazdaságai között fennáll, a szövetkezésre vonatkozó alap szabály is bemutatandó.

Szövetkezetek által üzemben tartott szeszfordékra vonatkozó folyamodványoknak a fentebb foglalt adatokat nemcsak a szeszfordé, hanem a szövetkezet minden egyes tagjának mezőgazdaságára kiterjedőleg is kell tartalmaznia.

A mennyiben az illető mezőgazdasági szeszfordé oly szeszfinomítóval van kapcsolatban, mely szeszfinomító szabadraktárra nyilvánított, az illetékes pénzügyigazgatóság végzésével igazolni tartozik a kérelmező azt is, hogy saját vagy az idegen tétmelésű szesz finomítását is eszközli e? Az a körülmény, vajjon a szeszfordéval helyi összeköttetésben levő szeszfinomító szabad raktárra nyilvánított, az illetékes pénzügyigazgatóság végzésével igazolandó.

A mezőgazdasági szeszfordéknek az ezen törvényben említett kedvezményekben való részesítés iránti kérvények közvetlenül a földmivelésügyi m. kir. ministerhez nyújtandók be.

(Folytatjuk.)

T. Zemplén-vármegye köz. erd. bizottságától. 380—126. erd. 900.

Olvastatott a földmivelésügyi m. kir. minister önmaga 10,002/I—4. számú intézvénnye, melylyel az erdősítési jutalmakra kitűzött pályázatot leküldi.

A „Zemplén“-ben leendő közzététel végett a kiadóhivatalnak megküldetik.

Kelt T. Zemplén-vármegye köz. erd. bizottságának S.-A.-Ujhelyben, 1900. évi április hó 12-én tartott ülésében.

Szerviczky Öön,
köz. erd. biz. elnöke.

Másolat.

Magyar kir. földmivelésügyi Minister. — 10,002/I—4. szám. — Az idecsatolt pályázati hirdetést tudomásvétel és saját részéről való, megfelelő hirdetés végett közlöm. — Budapest,

1900. február hó 23-án. Darányi s. k. — Pályázat erdősítési jutalmakra. Az országos erdei alaphól a magasabb hegységek fensíkainak, tetőinek és gerinceinek, vagy meredek oldalainak s közigazdasági érdekből erdészetileg művelendő oly területeknek beerdősítésére, melyeken hegyomlások, hó vagy kőgörgöttegek megakadályozása, szélvizek és vizek rombolásának, valamint a futóhomok tovább terjedésének megakadályozása végett az 1879. évi XXXI. t.-c. 165. §-ában megjelölt erdősítés közigazdasági szempontból szükséges, a folyó évre hat nagy jutalmat és tizenkét elismerő jutalmat tűzök ki és pedig: két elsőrendű nagy jutalmat egyenként 1000 koronára, két másodrendű nagy jutalmat egyenként 800 koronára, két harmadrendű nagy jutalmat egyenként 600 koronára, három elsőrendű elismerő jutalmat egyenként 500 koronára, három másodrendű elismerő jutalmat egyenként 400 koronára, három harmadrendű elismerő jutalmat egyenként 300 koronára, három negyedrendű elismerő jutalmat egyenként 200 koronára. — Versenyre bocsáthatók mindazok az erdősítések, a melyek a folyó évben nem állami költségen fogatosítva lettek, még pedig a nagy jutalmakra, ha egy tagban legalább 25 (huszonöt) k. holdra, az elismerő jutalmakra pedig, ha egy vagy két tagban legalább 10 (tíz) k. holdra terjednek. — Versenyre bocsáthatók erdőbirtokosok, birtokos testületek, polgári-, egyházi-, vagy urbéres községek s illetve erdősítettek, kiknek költségén s illetve kiknek tanácsa szerint és felügyelete alatt az erdősítés teljesített — feltéve, hogy a jutalom odaitelésének idejében azok az újból létesített és jutalmazott erdőknek még birtokában vannak, illetve azt erdősítési minőségben kezelik s a beerdősített területet a beerdősítés biztos sikerének elősegítése végett a folyó 1900. évtől, vagy az első munkálatoktól kezdve a jutalom odaitelésének idejéig állandóan gondozták, a versenyző területen netalán pótlólag szükséges újabb erdősítési munkálatokat is évenként fogatosították s a létrejövő erdőknek az erdősítvény 2, illetve 4. §-a szerint való kezelése iránt intézkedtek. — A jutalmak az 1905. évben fognak odaitélni s a jutalomdíj kétharmadrésze az erdősítés költségeit viselő erdőtulajdonost, egy harmadrésze pedig az erdősítést teljesítő erdősítést fogja illetni. — A jutalmakat az országos főerdőmester, vagy helyettesének elnöke alatt erdősítetkekből alakított öttagu bizottság ítéli oda az erdősítés sikerének beigazolása után a teljesített erdősítés közérdekű becésének sorrendje és minősége szerint. A bíráló-bizottság ítéletének alapjául szolgálhatnak az illetékes közigazgatási erdészeti bizottságnak s illetve a kir. erdőfelügyelőnek a versenyre bocsáttott erdősítések felett adott javaslatai és a bíráló-bizottság részéről esetleg teljesítendő helyi szemlék. — A kik a kitűzött jutalmakra pályázni kívánnak, azok a folyó év tavaszán történő erdősítést legkésőbb folyó év július hó végéig, a folyó év őszén történő erdősítést pedig legkésőbb folyó évi december hó 25 ig az erdősítés helyének, telekkönyvi számának, a terület nagyságának (k. holdakban) az erdősítésre használt fanemek illetve fanemeknek s utóbbi esetben azok elegyarányának pontos megjelölése mellett nálam jelentsék be. A pályázati feltételek meg nem tartása a versenyből való kizárást vonja maga után. — Budapest, 1900. évi február hó. Földmivelésügyi m. kir. minister.

T. Zemplén-vármegye törvényhatósági bizottságának S.-A.-Ujhelyben, 1900. évi május hó 19-én tartott közgyűléséből.

202/6951. sz. Olvastatott a belügyi minister önmaga f. évi 15422. szám alatt kelt intézvénnye, melylyel a vármegye módosított ebtartási szabályrendeletét jóváhagyási záradékkal ellátva leküldi.

A módosított ebtartási szabályrendelet a „Zemplén“ hivatalos lap utján közhírré tételni és a 10 járási főszolgabíró annak végrehajtására utasítani határozottat.

A szabályrendelet eredeti példánya a vármegye levéltárába leendő elhelyezés céljából a főlevéltárnoknak kiadatik.

Kmf.

Jegyzette:

Dókus László,
II. aljegyző.

Kiadta:

Dókus Gyula,
főjegyző.

202/6951. sz.

Ebtartási szabályrendelet.

I. Az ebadó megállapítása.

1. §. Az összeírást megelőző évben világra jött és ennél idősebb minden kutya az alábbi kivételekkel ebadó (díj) alá esik. Ezen ebadó (díj) egy-egy évre a következőkben állapítatik meg:

1. Kedvtelésből tartott u. n. lukszuskutyáért 3 frt.
2. Vadászkutyáért (vizsla, agár, kopó) 1 „
3. Házörző vagy mészáros kutyáért. 1 „

Adó nem fizetetik:

a) A község (város) területén minden nyáj után egy pásztor kutyáért.

b) A község területén általában, valamint a bel területén, de a község utcáitól félreeső, külön álló helyen levő minden udvarhoz egy-egy házörző kutyáért.

c) A cs. és kir. közőhadisereg, a m. kir. honvédség és m. kir. csendőrségnél katonai illetve csendőrségi szolgálati célokra tartott és a már beoktatott, valamint az oktatás alatt álló ebekért ebadó hasonlólag ki nem vehető.

Az egynél nagyobb számban tartott az a, b., és c. pontok szerint adómentesnek minősített kutyáktól is azonban a lukszuskutyákra megállapított adó fizetendő.

II. Az ebadó kivétele, beszédése, kezelése.

2. §. Az ebadó kivételének alapját az összeírás képezi.

Az összeírás évenként július hónapban, községekben az előjáróság (körjegyző) nagy községekben az előjáróság kiküldöttje által történik.

Mi végből köteles mindenki az előre közhírré teendő 8 napi határidőben — a birtokában levő ebeket — azok számának, minőségének (I. 1. §-át) megjelölése mellett — bejelenteni és a bejelentést lakásának pontos jelzése mellett sajátkezüleg aláírni, az ide vonatkozó úrlappal az érdekeltek hivatalból láttatnak el, irni nem tudók a bejelentést élő szóval is megtehetik, mely esetben az úrlapot az ebtulajdonos bementése szerint a községi jegyző (vagy kiküldöttje) köteles kitölteni.

A ki időközben jut kutyájának birtokába, tartozik 3 nap alatt az előző bekezdésben érintett bejelentést megtenni.

A ki az összeírás után egy fél éven belül szerez kutyát, az egész, a ki fél év letelte után jut kutyának birtokába, az évi díj felét tartozik fizetni, kivéve azon esetet, ha a kutyáért az előbbi tulajdonos ezt igazolja.

A kinek adó alá felvett kutyája évközben elvész, más kutyát adófizetés nélkül tarthat, hasonlólag az, a ki oly kutyát szerez vagy bir, mely után az adó az ország bármely más községében már lefizettetett, újabb tartózkodási helyén ebadóval meg nem róható: ezen körülmény az alább érintett összeírás „Jegyzet“ rovatában felemlítendő.

A bejelentési úrlap mintája a /- alatt mellékeltek.

3. §. Az úrtapok beérkezével az előjáróság, nagy községben a hatósági kiküldött, az egyes bejelentések tartalmát az összeírasi kimutatásban egyenként bevezeti, az illető rovatban (lásd b. alatti mintát) a kivetendő díj összegét is javaslatba hozza.

Az összeírás előre közzéteendő 3 napon át a község házában közszemlére kiteendő, mely idő alatt beérkező netáni felszólalásokhoz képest az összeírás helyesbítendő lezáradó, aláírandó és 8 nap alatt a bejelentési lapok visszatartása mellett a járási főszolgabíró utján a hatósághoz 3 példányban felterjesztendő.

Az összeírás után szerzett és a tulajdonos által a 4. § értelmében 3 nap alatt bejelentett kutyára vonatkozólag az előjáróság az összeírást esetről-esetre pótlólag készíti el és terjeszti fel a fentebbi módon a központonhoz.

(Folytatjuk.)

2025. I—900.

A homonnai j. főszolgabírájától.

Pályázati hirdetmény

Az alábbi újonnan szervezett anyakönyvvezető körjegyzői állásokra pályázatot hirdetnek s felhívom a pályázni óhajtokat, hogy az 1883 évi I-só t. c. 6. §-ában kívánt s eddigi alkalmaztatásukat igazoló hatósági bizonyítványokkal felszerelt kérvényeiket hozzáam június hó 25-ig annál inkább beadják, mivel a később beadott folyamodványok figyelembe vételni nem fognak.

I. Homonna-vidéki körjegyzőség: Homonna-Bresztó, Helmeckze, Jeszenő, Kohanóc, Kudlóc, Peticse és Porubka községek részéről fizetendő 1112 korona, az állami hozzájárulás 488 korona, összesen 1600 korona összvavadalmazással. Székhelye: Homonna.

II. Koskóczi körjegyzőség: Dedasócz, Hankócz, Izbugya-Hosszumező, Tót-Jablonya, Koskócz, Tót-Kriva, Homonna-Rokító és Izbugya Rokító községek részéről fizetendő 1124 korona, állami hozzájárulás 476 korona, összesen 1600 korona összvavadalmazással. Székhelye: Koskócz.

A homonna-vidékire a választás június hó 27-én, d. e. 9 órakor. Homonnán a városháza tanácstermében, és a koskóczi június hó 28-án, d. e. 9 órakor, az ottani anyakönyvi hivatalban fog megejteni.

Ezen kívül pályázatot nyitok a 600 — 600 koronával rendszeresített csebinyei, nagy-kemenzei és koskóczi segédjegyző — anyakönyvvezető helyettesi állásokra is ugyancsak június hó 25-ig adott határidővel azzal, hogy okleveles jegyzők előnyben részesítenek.

Homonnán, 1900. évi június hó 2-án.

Haraszthy Miklós, főszolgabíró.

85. R/900. sz. A n.-mihályi j. főszolgabirajától

Körövény.

Weinberger Sámuel lasztoméri lakosnak f. évi június hó 2-ról 3-ra viradó éjjel, egy 4 éves herélt, pej, farkától derekáig a hátán fekete sávós lova, udvarából elvitetett, vagy migától elbolyongott. — Körözése elrendeltetik, credmény esetén e hivatal értesítendő.

N.-Mihály, 1900 június 6.

Somossy, szolgabíró.

1469/I. 900. sz. A n.-mihályi j. főszolgabirajától

Körövény.

Kis-Ráska község birájának jelentése alapján közhírré teszem, miszerint a f. évi május hó 28-án a ménes közzé egy 1 éves, sárga szőrű, hátsó lábán fehér jegyes gazdatlan herélt esikó került, igazolt tulajdonosa a községi bírónál átveheti.

Nagy-Mihály, 1900. június hó 2.

Somossy, szolgabíró.

1732/I. 1900. A szerencsi járás főszolgabirajától

Körözés.

Zemlényi György ondi lakos udvarára ismeretlen helyről egy 3 hónapos, szőke szőrű, ártány s rtés vetődött be f. hó 3-án; miután jogos tulajdonosa ez ideig még nem jelentkezett, körözését elrendelem.

Bárczy Gusztáv, szolgabíró.

3654/I. 1900. A bodrogközi járás főszolgabirajától

Körövények.

F. évi május hó 29-én a s.-a. ujhelyi és szőlőskei utvonalon 1 drb. színházi láteső találtatott és K.-Czigánd községi bíró által vétett gondozásba igazolt tulajdonosa felhivatik, hogy ezen körövény megjelenésétől számított 15 nap alatt a község birájánál annál is inkább jelentkezék, mert ellenesetben a távcső mint gazdátlan jószág, az 1894. évi XII. t. c. 105. §-a értelmében el fog árvereztetni.

3659 I/1900. sz.

II.

F. évi május hó 30-án, Horváth Sándor leleszi lakos kárára, 2 drb. világos és sötét pej, kanca és herélt 5-7 éves ló elszökött és azóta feltalálható nem volt.

Körözését elrendelem azzal, hogy feltalálás esetén hivatalomhoz jelentés teendő.

K. Helmeccz, 1900 június 7,

Izsépy h. főszolgabíró.

A szerkesztő postája.

R. Gy. úrnak S-Patak. A számvonósgótló átküldöttük a főlevéltárhoz.

F. J. úrnak — Abara. Felosloges volt.

D. A. úrnak — Merczfalva. Olyan című kézirat hozzánk nem érkezett.

Felelős szerkesztő:

Dongó Gyárfás Géza.

Kiadó-tulajdonos: Éhler Gyu'a.

H I R D E T É S E K.

Tk. 1228/1900. sz.

Árverési hirdetményi kivonat.

A kir.-helmecczi kir. járás bíróság mint telexkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a kir. kincstár végrehajtónak Mihók (András) István végrehajtást szenvedő elleni 180 kor. 06 fillér tőkekövetelés és járuléki iránti ügyében a s.-a. ujhelyi kir. törvényszék (a kir.-helmecczi kir. járásbíróság) területén lévő K.-Geres község határában ftkvő 1. a kis-geresi 63. sz. tjkvben A. I. 64. 245, 265, 465, 739, 890, 1078, 1207, 1383, 1464, 1593, 1675, 2152 hr. számok alatt; — 2. a kis-geresi 63. sz. tjkvben A. I. 1961. hr. sz. alatt a végrehajtást szenvedő Mihók (András) István nevében álló birtoktestekre és pedig az elcsere 902 korona, a másodikra pedig 44 koronában ezenen megállapított kikiáltási árban az árverést elrendelte és hogy a fentebb megjelölt ingatlanok az 1900. évi július hó 16-ik napjának délelőtti 10 órakor Kis-Geres község házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is elfognak adatni.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át vagyis 90 kor. 20 fill. és 4 kor. 40 fillét készpénzben, vagy az 1881. LX. t. c. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi nov. hó 1-én 3333. szám a. kelt igazságügymin. rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. 60. t. c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Kir.-Helmecczen, a kir. járásbíróság mint telexkönyvi hatóságnál 1900. évi április hó 20-án.

Stépan László, kir. jbiró.

Tk. 950/1900. szám.

Árverési hirdetményi kivonat.

A kir.-helmecczi kir. járásbíróság mint telexkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a tiszán inneni ev. r. f. egyházközség pénztára végrehajtónak öreg Palágyi Kovács Mihályné és társai végrehajtást szenvedők elleni 1000 korona tőkekövetelés és jár. iránti ügyében a s.-a. ujhelyi kir. törvényszék (a kir.-helmecczi kir. járásbíróság) területén lévő Lelesz község határában fekvő a lelesi 97. számú tjkvben I. 2-17, sor, 1283, 1473, 1620, (1661-1663), (2000-2001), 2431/a, 2901, (3122-3124), (3242-3243), 3613, (3678-3679), (4019-4020), (4233-4234), (4578-4579), (4670-4676) és 4956 hr. szám alatt foglalt ingatlanokból a Szürös Rozália ferj. Megyesi Istvánné, Szürös Mária és Szürös Janos végrehajtást szenvedettek nevében álló birtoki letőségre az arra a 2810/97. tk. számú végzéssel öreg Palágyi Kovács Mihályné javára C. 1 alatt bekebelezett özvegyi haszonélvezeti jog fenntartásával 546 koronában; továbbá a lelesi 413. sz. tjkvben I. sor 849-852. hr. sz. alatt foglalt a fentnevezett végrehajtást szenvedők nevében álló belingatlanra az arra a fent haszonélv. megnevezett özvegyi haszonélvezeti jog fenntartásával 370 koronában ezenen megállapított kikiáltási árban az árverést elrendelte és hogy a fentebb megjelölt ingatlanok az 1900. évi június hó 25-ik napjának délelőtti 10 órakor Lelesz község házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is el fognak adatni.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át vagyis 54 kor. 60 fill. és 37 koronát készpénzben, vagy az 1881. LX. t. c. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. szám alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni vagy az 1881. évi LX. t. c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átadni.

Kelt Kir.-Helmecczen, a kir. járásbíróság mint telexkönyvi hatóságnál 1900. évi március hó 24-én.

Stépan László, kir. jbiró.

Tk. 1648/1900. szám.

Árverési hirdetményi kivonat.

A gálszécsi kir. járásbíróság mint telexkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Sern Armin és társai végrehajtónak Draveczki Andrásné szül. Majtanyik Mária végrehajtást szenvedő e l ni 220 korona s b. tőkekövetelés és járuléki iránti ügyében a s.-a. ujhelyi kir. törvényszék a varannói kir. járásbíróság területén lévő

1. a varannói 187. sz. tjkvben A. I. 1-5 sor 342, 493. hr. számú s 163.-ed részben özv. Majtanyik Mátyásné szül. Fialkovicz Mária, 2/32.-ed részben Majtanyik Mátyásné s. ü. Hamaczkai Erzsébet, 7/32.-ed részben Majtanyik Mária ferj. Nymcsk Mihályné t. 7/32.-ed részben Majtanyik József és pedig utóbbiak mint a végrehajtást szenvedő jogutódai nevében álló ingatlanra 66 korona;

2. a varannói 234. sz. tjkvben A. I. 1 s r 407. hr. 9/32.-ed részben özv. Majtanyik Mátyásné szül. Fialkovicz Mária, 2/32.-ed részben Majtanyik Mátyásné szül. Hamaczkai Erzsébet, 7/32.-ed részben Ajbin Antal és 7/32.-ed részben Ajbin Antalné szül. Majtanyik Anna és pedig utóbbiak mint a végrehajtást szenvedő utódai nevében álló ingatlanra 344 korona;

3. a varannói 233. sz. tjkvben A. I. 1 sor 483. hr. számú és 2/10.-ed részben özv. Majtanyik Mátyásné szül. Fialkovicz Mária, 1/10.-ed részben Majtanyik Mátyásné szül. Hamaczkai Erzsébet, 7/10.-ed részben Nymcsk György és pedig utóbbiak mint a végrehajtást szenvedő jogutódai nevében álló ingatlanra 312 korona;

4. a varannói 262. sz. tjkvben A. I. 1 sor 425. hr. számú s 373/17056.-od részben özv. Majtanyik Mária s ferj. Nymcsk Mihályné, 57/17056.-od részben Majtanyik József, 1000/17056.-od részben Majtanyik Mátyásné szül. Hamaczkai Erzsébet és pedig ezek mint a végrehajtást szenvedő jogutódai, 486/17056.-od részben Dzurhala Andrásné szül. Majtanyik Anna, 1837/17056.-od részben Ilés József, 910/17056.-od részben kiskoru Helmecczi Mária Helmecczi János és 910/10750.-od részben kiskoru Helmecczi Mária nevében álló ingatlanra 360 korona kikiáltási árban és pedig a társak jutal kaira s a végrehajtást szenvedő utódainak nem a végrehajtást szenvedőtől rójuk szállott jut lék részletekre az 1881. évi LX. t. c. 156. §-a értelmében az árverést elrendelte és hogy a fentebb megjelölt ingatlan az 1900. évi július hó 10-ik napjának délelőtti 9 órakor Varannó község házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is el fognak adatni.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át vagyis 80 koronát és 24 koronát 20 fillért készpénzben, vagy az 1881. LX. t. c. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november r hó 1-én 3333. szám alatt kelt I. M. rendelet 8. §-ban kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni vagy az 1881. LX. t. c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Gálszécsen, a kir. járásbíróság mint telexkönyvi hatóságnál 1900. évi március hó 19. napján.

Bálint, kir. albiró.

126/1900. végr. szám.

Árverési hirdetmény.

Aolirt kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 42. §-a értelmében ezenen közhírré teszi, hogy a s.-a. ujhelyi kir. törvényszék 2972/900. számú elrendelő és a kir.-helmecczi kir. járásbíróság V. 126.1. 1900. számú kiküldött végzési által Zemlénmegyei ker., ipar, termény- és hitelbank javára Kapitány Mihály és társai nagy-czigándi lakosok ellen 50 kor. 60 fill. tőke, 0. nek 1900. évi április hó 1-ső napjától számított 6% kamatai és eddig összesen 52 kor. 68 fill. perköltés követelés erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróság lefoglalt és 600 koronára becsült o'aj, prés, lovak, szekérből álló ingóságok nyilvános árverés u'ján eladatnak. Mely árverésnek a király-helmecczi kir. járásbíróság V. 12/2 900. számú kiküldést rendelő végzése folytán a hely-

szinén, vagyis N.-Czigánd községében alperes lekásán leendő eszközésére 1900. évi június hó 16. napjának d. e. 11 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozik oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. c. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsárón alul is eladatul fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t. c. 108. §-ában megállapított feltételek szerint lesz kiírtendő. Végül felhivatnak mindazok, kik az elárverezendő ingóságok vételárából a végrehajtató követelését megelőző kielégítéshez tartanak jogot, a mennyben részükre foglalás korábban eszközöltetett volna és ez a végrehajtási jegyzőkönyvből ki nem tűnik, elsőbbségi bejelentéseiket az árverés megkezdéseig alóli kikiűdöttnek vagy írás a beadni, avagy pedig szóval bejelenteni tartoznak.

A törvényes határidő a hirdetménynek a bíróság tábláján kifüggesztését követő naptól számítatik.

Kelt Kir.-Helmeccz, 1900. évi május hó 26. napján.

Szabó Lajos, kir. bir. végrehajtó.

Tk. 1211/1900. sz.

Árverési hirdetményi kivonat.

A szerencsi kir. járásbíróság mint telexkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a m. kir. államkincstár végrehajtónak Botos Andrásné Nagy Zsuzsanna végrehajtást szenvedő elleni 321 korona 57 fillér tőkekövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyében a s.-a. ujhelyi kir. törvényszék (a szerencsi kir. járásbíróság) területén lévő Tisza-Lucz község határában fekvő a tiszaluczi 26. számú tjkvben A. 10-11. sor 181. és 368. hr. szám alatt foglalt Botos Andrásné, Nagy Zsuzsanna nevében álló 160 ö. i. számú házra és keitre és pedig a 181. számú házra 3333. korona, a 368. hr. számú keitre 242 koronában ezenen megállapított kikiáltási árban az árverést elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az 1900. évi július hó 3-ik napján d. e. 9 órakor Tisza-Lucz község házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is el fog adatni.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át, vagyis 80 koronát és 24 koronát 20 fillért készpénzben, vagy az 1881. LX. t. c. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. szám alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8 §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni avagy az 1881. LX. t. c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Szerencsen, a kir. járásbíróság mint telexkönyvi hatóságnál 1900. évi április hó 3-ik napján.

Zaffry, kir. járásbíró.

Biztos kereset
kinálkozik jó beszélőképességgel bíró, tisztességes személyeknek, kik állandó lakhelyükön az 1883. évi XXXI. törv. cz értelmében sorsjegyeknek, állampapíroknak részletfizetésre való eladásával fogalkozni kívávnak.

"MERCUR"
váltóüzleti
rés-venyrtársaság
BUDAPEST
Arany János utca 31.

Alulírottak bátorkodunk a nagyérdemű közönség figyelmét

a Weyrauch Kristóf és Társa-féle gyorsan száradó és szagtalan

BORSZESZ PADLÓFÉNYMÁZRA

fehívni. — Ezen fénymáz a legjobb padlómaszó szer, gyorsan szárad, szagtalan, igen tartós és mosható is. — Kapható tisztán, szín nélkül, továbbá sárga és barna színekben, 1 kilós üveg ára 2 kor. 40 fill., 1/2 kilós üveg ára 1 kor. 30 fillér.

Főraktára S.-A.-Ujhely és vidékére

NAGY FERENCZ, fűszer-, csemege-, ásványviz- és festékáru kereskedésében S.-A.-Ujhely.

Tisztelettel **WEYRAUCH KRISTÓF ÉS TÁRSA.**

Van szerencsém a nagyérdemű közönség szives figyelmét alantabb jelzett

friss töltésű

Ásványvizeimre

felhívni.

Elismert legjobb borvizek

Bártfai

Bikszádi

Borszéki

Czigelkai

Gieszhübl

Krondorfi

Luhi Erzsébet

Margit

Mohai Ágnes

Parádi kénsav

Szalvátor

Szolyvai

Polenai

Kitünő hatású gyógyvizek

Bilini

Csizi

Czigelkai

Emsi

Gleichenbergi

Guber

Halli iblany

Lipiki

Levico erős és gyenge

Karlsbadi

Marienbadi

Parádi arzén

Roneegno

Selters könig

Hunyadi János

Ferencz József

Erzsébet

Ivándai

melyeket a legjutányosabb árrban számítok.

Szives megbizásokat kér:

Malártsik György

fűszer-, csemege-, ásványvíz és magkereskedő

S.-A.-UJHELY.

A Grosz Vilmos-féle

csődtömegektől megvett áruk: ugymint kézi és járgány cséplőgépek, rosták, aratógépek, fűkaszalók, konkolyozók, boronák, Sack-féle ekék, lögregelyék s több más gazdasági gépek a gyári árak tetemes leszállítása mellett kaphatók

Kornstein Ignác czégnél
S.-A.-Ujhely.

A női szépség elérésére, tökéletesítésére és fentartására legkitünőbb és legbiztosabb a

Margit Crème,

mely vegyítiszta, sem higanyt, sem ólmot nem tartalmaz, teljesen ártalmatlan és zsírintes.

* Törvényesen védve. *

Ezen világhírű arczkenőcs pár nap alatt eltávolít szepőt, bőrátkát (Mitesser) és minden más bőrbajt. Kisimítja a ránczokat, redőket, himlőhelyeket és az arczot fehérré, simává és üdév varázsolja.

Legkitünőbb óvszer a nap és szél befolyása ellen.

Ára: kis tégely 50 kr., nagy tégely 1 frt, Margit hölgypor 60 kr., Margit szappan 35 kr., Margit fogpép (Zahnpasta) 50 kr., Margit arczvíz 50 kr.

Számtalan elismerő és köszönő levél.

Utánzatoktól óvakodjunk!

Postán utánvétellel vagy a pénz előzetes beküldése után küldi a készítő:

FÖLDES KELEMEN

gyógyszerész ARAD.

Kapható minden gyógyszerárban.

Főraktár: Kincsesy Péter és Widder Gyula gyógyszerészeknél, drogua üzletben és illatszerekkereskedésben.

Tk. 3714/1900. szám.

Hirdetmény.

Nechval-Polyánka község telekkönyve birtokszabályozás következtében az 1869. évi 2579. számú szabályrendeletre képest átalakítatik és ezzel egyidejűleg mindazon ingatlanokra nézve, a melyekre az 1886. évi 29., az 1889. évi 38., és az 1891. évi 16. t.-cikk a tényleges birtokos tulajdonjogának bejegyzését rendelik, az 1892. évi 29. t. cikkben szabályozott eljárás a telekkönyvi bejegyzések helyesbítésével kapcsolatosan foganatosítottatik.

E czélból az átalakítási előmunkákat hitelesítése és a helyszíni eljárás a nevezett községben **1900. évi június hó 22-én** fog kezdődni, Ennélfogva felhivatnak:

1) Az összes érdekeltek, hogy a hitelesítési tárgyaláson személyesen vagy meghatalmazott által jelenjenek meg és az új telekkönyvi tervezett ellen netaláni észrevételeiket anuál bizonyosabban adják elő, mert a régi telekkönyv végleges átalakítása után a téves átvezetésből eredhető kifogásokat jóhiszemű harmadik személyek irányában többé nem érvényesíthetik.

2) Mindazok, a kik valamely ingatlanhoz tulajdonjogot tartanak, de telekkönyvi bekebelezésre alkalmas okirataik nincsenek, hogy az átalakításra az 1886. évi 29. t.-cz. 15-18. és az 1889. évi 38. t.-cz. 5. 6. 7. és 9. §-ai értelmében szükséges adatokat megszerezni iparkodjanak és azokkal igényeiket a kiküldött bizottság előtt igazolják, avagy odahassanak, hogy az átruházó telekkönyvi tulajdonos az átruházás létre jöttét a kiküldött bizottság előtt előszóval ismerje el és a tulajdonjog bekebelezésére engedélyét nyilvánítsa, mert különben jogaikat ezen az uton nem érvényesíthetik és a bélyeg és illeték elengedési kedvezménytől is elesnek;

3) azok, kiknek javára tényleg már megszünt követelésre vonatkozó zálogjog, vagy megszünt egyebb jog van nyilvánkönyvileg bejegyezve, ugyszintén az ily bejegyzésekkel terhelt ingatlanok tulajdonosai, hogy a bejegyzett jognak törlesztését kérelmezzék, illetve, hogy törlési engedély nyilvánítsa végett a kiküldött bizottság előtt jelenjenek meg, mert ellenesetben a bélyegmentesség kedvezménytől elesnek.

Kir. járásbírótság mint telekkönyvi hatósága Homonnán, 1900. évi május hó 20-án.

Dr. Oláh, kir. albiró.

Mattyasovszky Mihály

agyagkályha-gyára

Alapított 1867. évben.

++ Kassa, Kovács-utca 12. szám a'att. ++

Van szerencsém S.-A.-Ujhely és vidéke mélyen tisztelt közönségének becses tudomására hozni, miszerint

agyagkályha-gyáramban

agyagkályhák

minden nagyságban és alakban szives megtekintés és választás végett fel vannak állítva és bámulatos olesó áron számítottak.

Ócska agyagkályhák javítása és átrakása pontosan és legjobban teljesíttetik

Óriási bab Amerikából.

5 méter magasságig nő, 1 méter hosszú hüvelyeket kap, júliustól novemberig a legesodálatosabb virágokkal telt és igen izletes gyümölcsöt hoz. Minden kertnek díszre tehát. Mindenkinek ajánlom, hogy ezt a csodanövényt honosítsa meg nálunk és e célra próbarendelést tegyen. Egy adag ültetvénybábnak ára használati utasítással 1 korona.

Kapható:

Kossik Sándor,

fűszer-, csemege- és borkereskedése

Budapest—Kőbánya

Halom-utca 15.

26,258/I. 900. szám.

Bérbeadási hirdetmény.

A tokaj—rakamazi hidvám szedési jognak folyó 1900. évi október hó 1-től kezdve hat év tartamán leendő bérbeadása iránt a s. a.-ujhelyi kir. pénzügyigazgatóság által **folyó évi július hó 17-ik** napján délelőtt 9 órakor Tokajban, a m. kir. sóhivatal hivatalos helyiségében 11,300 korona évi bér kikiáltási ár mellett szó- és írásbeli versenytárgyalás fog tartatni.

Erről a bérelni szándékozók oly értesítés mellett hivatnak meg, hogy ugy a szóbeli árverés, valamint az írásbeli versenyzés megkezdéséig benyújtható ajánlatokhoz a kikiáltási ár 10%-a bánatpénzül leteendő.

Utóajánlatok feltétlenül visszautasítottak.

A bérleti feltételek a s. a.-ujhelyi pénzügyigazgatóságnál, valamint a tokaji sóhivatalnál megtekinthető.

M. kir. pénzügyigazgatóság:

S.-A.-Ujhely, 1900. június 5.

Talapkovics.

Richter-féle

Horgony-Pain-Expeller

Liniment Capsici comp.

Ezen hírneves háziszser ellentáll az idő megpróbálásának, mert már több mint 30 év óta megbízható, fájdalomcsillapító be-dörzsölésként alkalmaztatik köszvényéknél, oszúznál, tagszagatásnál és meghűléseknél és az orvosok által bedörzsölésekre is mindig gyakrabban rendeltek. A valódi Horgony-Pain-Expeller, gyakorta Horgony-Liniment elnevezés alatt, nem titkos szer, hanem igazi népszerű háziszser, melynek egy háztartásban sem kellene hiányozni. 40 kr., 70 kr. és 1 frt. üvegenkénti árban majdnem minden gyógyszerárban készletben van; főraktár: Török József gyógyszerésznél Budapesten. Bevásárlás alkalmával igen óvatosak legyünk, mert több kisebb-bérbétkü utánzat van forgalomban. Ki nem akar megkárosodni, az minden egyes üveget „Horgony” védjeggyel és Richter cégjegyzék nélkül mint nem valódit utasítsa vissza.

RICHTER F. AD. és társa, RUDOLSTADT
cs. és kir. udvari szállítók.

Gróf Schönborn-Buchheim Ervin Bereg m. uradalmából.

Szolyvai gyógyforrás.

Dr. KÉTLI, Dr. BÓKAI, Dr. WIEDERHOFFER tanár urak és számos orvosi tekintélyek nyilatkozatai alapján kitűnő sikerrel ajánljatik: köszvény, hólyag s vizeleti szervek bajainál; cukorbetegség, húgyhomok, epekő; a torok és tüdőszervek bántalmainál, étvágytalanság és gyomor megbetegedéseknél.

Kitűnő ízű ital, igen üdítő viz.

A Luhi Erzsébet gyógyforrás.

A gyomor rendetlen működésénél, gyomorsav túlságos képződésénél, gyomorerégés, bőfűgés, a gyomor elnyálkásodása, a gyomor és bél krónikus hurutja alkalmával kitűnően beválik; a torok, gége és hörgők idült hurutos állapotában sikerrel alkalmaztatik.

Elsőrangú üdítő és asztali ital.

Polenai gyógyforrás.

Elsőrendű diatetikus víz; legüdítőbb asztali víz, borral vegyítve kitűnő, tejjel vegyítve a legjobb nyálkaoldó szer.

Kapható minden fűszerkereskedésben és az uradalmi ásványvizek bérleténél Szolyván. (Bereg m.)

Prospektus kívánatra ingyen és bérmentve.

Első zemplén-megyei honi butor-csarnok

S.-a.-Ujhelyben.

Értesítés.

Van szerencsém a helybeli és vidéki n. é. közönség becses tudomására hozni, hogy a „Vörös ökör” emeletén lévő 5 teremben a legkényesebb izlésnek is teljesen megfelelőleg jól berendezett

BUTORRAKTÁRAMAT

a n. é. közönség kényelmére ezzel kapcsolatosan ugyanott a földszinten egy **nagyszabású butorraktárral** megnagyobbítottam.

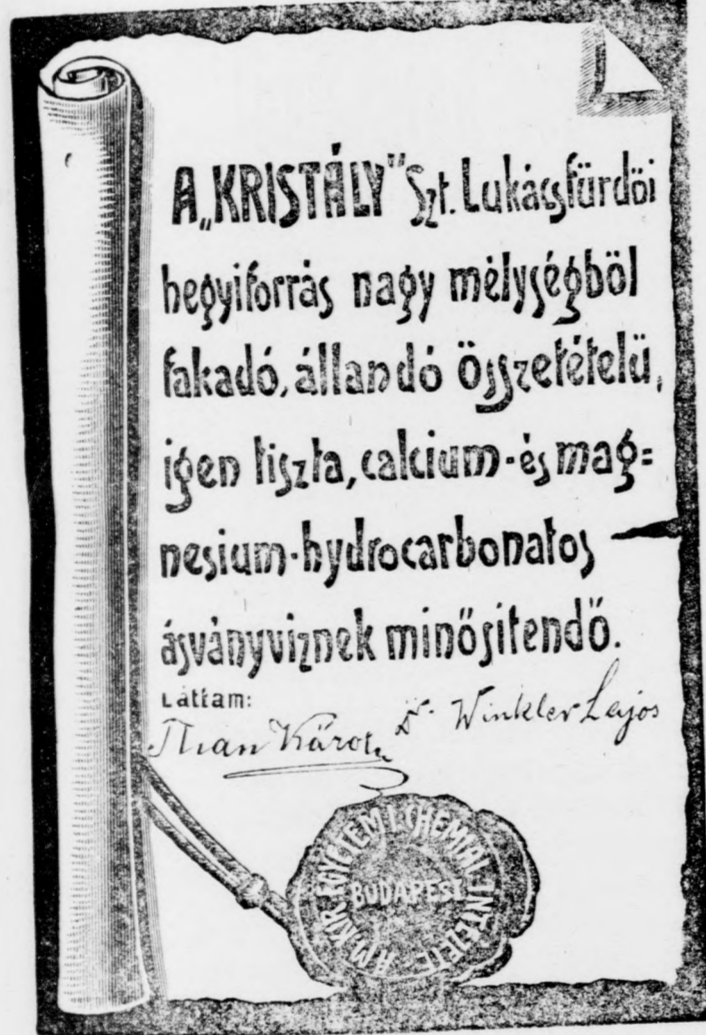
Kik eddig nálam bevásárolni szivesek voltak, meggyőződhetnek azon állításom igazságáról, hogy raktáramban csakis jó és szolid minőségű és bárminő kivánalomnak megfelelő izlésteljes áruim vannak, miért is kérem e kedvező alkalmat megragadni és ígérem, hogy a n. é. közönség bizalmát mint eddig úgy ezután is igyekezni fogok kiérdemelhetni.

Kiváló tisztelettel

WILHELM HENRIK.

A „KRISTÁLY” Szt. Lukácsfürdői
hegyiforrás nagy mélységből fakadó, állandó összetételű, igen tisztá, calcium- és magnesium-hydrocarbonatos ásványviznek minősítendő.

Latium:
Nian Waret, Winkler Lajos

Idült légcső, tüdő, gyomor- bél- és hólyaghurutban, húgykő és fővény-kórban szenvedőknél az országszerte páratlannak ismert és használt üdítő ital a

PÁRÁDI

savanyu viz

hatalmas gyógyerővel bír, különösen ott, hol az ivóvíz rossz, vagy ahol gerjes és járványos betegségek szoktak uralkodni, **igen ajánlható.**

Kizárólagos főraktár S.-A.-Ujhely részére

MALÁRTSIK GYÖRGY

mindennemű bel- és külföldi természetes ásványvizek raktárában,
fűszer-, csemege és gyarmatáru kereskedésében.

Eladó
S.-A.-Ujhelyben a fő-utcán (Széchenyi-tér) 487. számú Trutler-féle ház. — Értekezhetni Zinner Henrik tulajdonosnál.

Tk. 3516/1900. szám.

Hirdetmény.

Felső-Olsva és Alsó-Olsva község telekkönyve birtokszabályozás következtében átalakított és ezzel egyidejűleg azokra az ingatlanokra nézve, a melyekre az 1886. XXIX., az 1889. XXXVIII. és az 1891. XVI. t.-c. cikkek a tényleges birtokos tulajdonjogának bejegyzését rendelik, az 1892. évi XXIX. t.-c. cikkben szabályozott eljárás a telekkönyvi bejegyzések helyesbítésével kapcsolatosan fogantatott.

Ez azzal a felhívással tétetik közzé:

1. hogy mindazok, kik az 1886. évi XXIX. törvények 15. és 17. §-aiban és az 1891. évi XVI. t.-c. 15. §. a) pontjában foglalt kiegészítéseit is, valamint az 1889. évi XXXVIII. t.-c. 7. §. a) és az 1891. évi XVI. t.-c. 15 §. b) pontja alapján eszközölt bejegyzések, vagy az 1886. évi XXIX. t.-c. 22 §. alapján történt törlések érvénytelenségét kimutatják, e végből törlési keresetüket hat hónap alatt, vagyis az **1900. évi november hó 30-ik napjáig** bezárólag a telekkönyvi hatóság-hoz nyújtsák be, mert az ezen meg nem hosszabbítható záros határidő eltelte után indított törlési kereset annak a harmadik személynek, aki időközben nyilvánkönyvi jogot szerzett, hátrányára nem szolgálhat;

2. hogy mindazok, akik az 1886. évi XXIX. t.-c. 16. és 18. §-ainak eseteiben, ide értve az utóbbi §-nak az 1889. évi XXXVIII. t.-c. 5. és 6. §-aiban foglalt kiegészítéseit is, a tényleges birtokos tulajdonjogának bejegyzése ellenében ellentmondással élni kívánnak, irásbeli ellentmondásukat hat hónap alatt, vagyis **1900. évi**

november hó 30-ik napjáig bezárólag a telekkönyvi hatóság-hoz benyújtsák, mert ezen meg nem hosszabbítható záros határidő letelte után ellentmondásaik többé figyelembe vétetni nem fognak;

3. hogy mindazok, akik a telekkönyvi átalakítása tárgyában tett intézkedések által, nemkülönben azok, akik az 1. és 2. pontban körülírt eseteken kívül az 1892. évi XXIX. t.-c. szerinti eljárás és az ennek folyamán történt bejegyzések által előbb nyert nyilvánkönyvi jogait bármely irányban sértve vélik, ideértve azokat is, akik a tulajdonjog arányának az 1889. évi XXXVIII. t.-c. 16. §-a alapján történt bejegyzését sérelmesnek találják, e tekintetben felszólalásukat tartalmazó kérvényüket a telekkönyvi hatóság-hoz hat hónap alatt, vagyis **1900. évi november hó 30-ik napjáig** bezárólag nyújtsák be, mert ezen meg nem hosszabbítható záros határidő elmulta után az átalakítások közbejött tevése bevezetéséből származó bárminemű igényeket jöhiszemű harmadik személyek irányában többé nem érvényesíthetik, az említett bejegyzéseket pedig csak a törvény rendes útján és csak az időközben nyilvánkönyvi jogot szerzett harmadik személyek jogainak sérelme nélkül támadhatják meg.

Együttal figyelmeztetnek azok a felek, a kik a hitelesítő bizottságnak eredeti okiratokat adtak át, hogy amennyiben azokhoz egyszersmind egyszerű másolatokat is csatoltak vagy ilyeneket pótlólag benyújtanak az eredetieket a telekkönyvi hatóságnál átvehetik.

Kelt Homonnán, a kir. járásbiróság, mint telekkönyvi hatóság 1900. évi május hó 11-én.

Dr. Oláh, kir. albiró.

Több mint

50 év óta sikerrel használtatik!

Az eszéki arczkenőcs és eszéki SZALVATOR-szappan

eltávolítja a szeplőt, májfoltot és a bőr összes tisztálanságát.

Valódi csakis a

Dienes J. O.

Salvator-gyógyszertárából
Eszéken felsőváros.

1 tégely eszéki arczkenőcs ára 70 fillér.
1 darab Szalvator-szappan ára 1 korona.
1 tégely kézi paszta ára 1 korona 20 fillér.
Lyoni rizspor kis dob 1 kor., nagy doboz 2 korona.

Figyelmeztetés!

Ezen cikkek mentek minden ártalmas alkatrészektől és megfelelnek tökéletesen a 71012 sz. B. m. rendeletnek. Csak akkor valódi, ha a fenti törvényileg beiktatott védjeggyel el vannak látva és kéretik a t. közönség csakis DIENES-féle eszéki arczkenőcsöt és szappant kérni és elfogadni.

Főraktár Budapestben:

TÖRÖK JÓZSEF ur gyógyszer-tárában

VI., Király-utca 12. sz.

Első cs. és kir. osztrák-magyar kizárólag szab.

Homlokzat-festék-gyár

KRONSTEINER KAROLY

Bécs, III., Hauptstrasse 120. sz. (saját házában)
Az arany éremmel kitüntetve.

Főhercegi és hercegi uradalmak, cs. és kir. katonai intézőségek, vasutak, ipari-, bánya- és gyári társulatok, építési vállalatok, építőmesterek, ugyszintén gyári és ingatlan tulajdonosok szállítója

E homlokzat-festékek, melyek mészből feloldhatók, száraz állapotban, poralakban és 4 különböző mintában kilóként 10 krtól felfelé szállítanak és ami a festék szűrőtisztségét illeti azonos az olajfestékekkel.

Mintakártya, ugysz után használati kívánatra ingyen és bérmentve küldetik.

Értesítés.

Van szerencsém a n. é. hölgyközönség tudomására hozni, hogy

guvrirozó gépem

már megjött, ezen körülményt különös figyelmébe ajánlom a t. urnók és varrónőknek.

Guvrirozni elvállalok selyem, krepp, batist, karton, szerbvászon s egyéb mindenféle női ruhaszövetet még pedig 110 centim. hosszúságig, a legjutányosabb árak mellett.

Továbbá ajánlom a már évek óta fenálló férfi- és női ruhatisztító és festő-üzletemet. — Magamat a t. közönség pártfogásába ajánlva mély tisztelettel vagyok

Rakovszky Sándor,

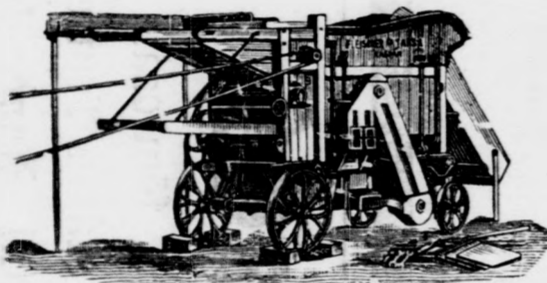
vegytisztító és kemefestő.

S.-A.-Ujhely, Beresényi-utca 45. sz. a fogház átellenében.

FLEISCHER és TÁRSA

gépgyára és vasöntödéje Kassán.

Ajánlja a t. gazdaközönségnek a legújabb tapasztalatok szemeltartásával ezúlszerűen és gondosan gyártott jóhírnevű gépeit a közeledő nyári idényre nevezetesen:

Cseplőkészleteit könnyű járással járgány, vagy gözmozgony általi hajtásra.

[Kézi cseplőgépeit járgány hajtásra is alkalmazva, szalmarázó készülékkel, vagy anélkül.

Baker- és magtár-rostait, továbbá mindennemű szivattyukat, gőzgepeket és gőzkazánokat. Szeszgyár berendezéseket m. p. Hence-főzőket, kavaró készülékeket, malata- és burgonya-zúzókat, olaj-sajtókat, olajmag-pörkölőket, malomberendezéseket stb.

Gépgyárunkban gyártmányainknak jelentékeny készletét tartjuk állandóan

Bizományi raktár Herz Kálmán urnál S.-A.-Ujhely

kinél a cég gyártmányai eredeti áron beszerezhetők.

Gazdasági gépeink képes-, valamint öntödénknék gyártmányai árjegyzékét kívánatra ingyen és bérmentve küldjük.

Honi butor raktár!

Értesítés.

Van szerencsénk a helybeli és vidéki n. é. közönségnek becses tudomására hozni, miszerint **Rakóczy-utca Róth Bernáth-féle házban** egy, a mai kor kívánalmainak megfelelőleg berendezett

Butorraktárt nyitottunk

hol is mindenféle stílus: ebédlő, háló, szalon stb. berendezéseket raktáron tartunk.

Kívánatra bármely e szakba vágó munkát saját izlés szerint, valamint

mindennemű épület munkákat

üzleti berendezéseket a legrövidebb idő alatt s a legjutányosabb árban elvállalunk.

A n. é. közönség b. pártfogását kéri

tisztelettel

Büchler Ferencz és Fia.

Jutányos árak. — Pontos kiszolgálát.

S.-A.-Ujhely, nyomtatott a 'Zepmlén-gyorsajtóján.

A legnagyobb cipőraktár S.-A.-Ujhelyben.

Halász Herman

ezelőtt

Özv. Rozsássy Lajosné

S.-A.-Ujhelyt, főtér, a „Vadász-kürt“ szálloda épületében.

Ajánlja nagy raktárát

valódi karlsbadi uri-, női- és gyermek cipő különlegességekben,

ugyszintén a legfinomabb uri- és női czuggos és füzös

Savroczipőit.

Egyedüli raktára:

urak, hölgyek és gyermekek számára, a mai korban legszebb és legezelszerűbb viseletű

Triumph (Győzemi) és Victória cipőknek.

A legizlésesebb séta- és tánc-czipők minden színben. Elismert legjobb crémek és festékek Savro és színes czipőkhöz.

A legolcsóbb árutól — a legfinomabb áruig.

1878

1878

1878

1878

1878

1878

1878

1878

1878

1878

1878

1878

1878

1878

1878

1878

1878

1878

1878

1878

1878

1878

1878

1878

1878

1878

1878

1878

1878

1878

1878

1878

1878

1878

1878

1878

1878

1878

1878

1878

1878

1878

1878

1878

1878

1878

1878

1878

1878

1878

1878

1878

1878

THIERRY A.

mell- és gyomor-balzsamát

(a melyet az egészségügyi hatóság megvizsgált) az egész világ kedveli és mindenütt keresik. Csak akkor valódi, ha az ollalt látható zöld, a törvényszéknél bejegyzett „apóca“-védőjeggyel van ellátva. Főállmulhatatlan szer minden mell-, tüdő-, máj-, gyomorbetegség ellen stb. külsőleg is kintünően hat és sebet gyógyít.

Egy próbáüveg bérmentesen 1 korona 40 fillér. Széjjelküldés csak előzetes fizetés esetén.

Thierry A. centifoliakenőcse

(csodakenőcsek nevezik)

utólérhetetlen szívó erejű és gyógyíthatatásu. Operációkat a legtöbb esetben fölöslegessé teszi. E kenőcs-csel egy 14 éves, gyógyíthatatlannak tartott csontszut, újabban pedig egy 22 éves rákszerű bajt gyógyítottak meg. Antiszeptikus és gyógyíthatatásu mindenfélé seb gyógyulásánál.

Próbátüveg bérmentve 1 kor. 80 fill. Csak előzetes fizetés esetén küldjük meg.

Óvakodjanak utanzatoktól és kerüljék az értéktelen, ugynevezett házi kenőcsöket s más efféleket.

Cim: A. Thierry, gyógyszerár és gyár a Védőangyalhoz, Pregrada, Pragerhof felé, a Déli vasut mentén.

Prospektus ingyen és bérmentve.

E szerek sohasem romlanak meg és jó azokat használatra készen a házban tartani. Az összes művelt államokban bejegyzett védőjegyeimnek utanzatát a törvény üldözi.

57474

Issigeac, Dordogne, Kopenhága, fabrikai farma. Milánó, A. Bertoloni. Malmö, Sevrige, Apot. Lejonet.

Nantes, Pharmacie C. Frédet.

Nápoly, Palermo.

Páris, Pharmacie française, 1 & 3, Place de la République, Pharmacie Daprey, 11, Rue des francs Bourgeois.

Prága, Corso, Agenzia del Policlinico.

Roubais, Pharmacie F. Gerrat.

Sarajewo, Szeded, Temesvár.

Triszt. Valence, Vienne. Zürich.

Igen sok külföldi franczia, angol és német szer van hirdetve és ajánlva fiatal emberek részére gyötrő bajok és kellemetlen betegségek ellen. Mindazon esetekben, ahol Santal-olaj használata orvosilag javasolva van, a legczészerűbb és legjobb a

SANTAL-EGGER

alkalmazása, mey a legjobb minőségű kelet-indiai Santal-olajból készült és az orvos urak által rendeltetik.

1 üveg ára 1 frt 50 kr., postán bérmentve; a pénz előleges beküldése mellett 1 frt 70 kr., 2 üveg 3 frt 20 kr., 3 üveg 4 frt 50 kr.

Gyógyszertár a „Nádorhoz“, Budapest, VI. Váci-körut 17 szám.